Serie nouă
noiembrie 2010
11
(CXIII)
36 pagini
9 lei

Actualitatea MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

În imagine: Tina Munteanu
(Foto: Diana Murăşan)

Din sumar:

Învăţământul artistic din Iaşi la 150 de ani
Orestia II Choephorele de Aurel Stroe
Festivalul Naţional al Liedului Românesc
Trofeul "Ion Dacian"
Festival "Dan Spătaru"
Portret Ştefan Bănică jr.

Muguri de brad

Liviu DĂNCEANU

Ne mai încăpând în sunete, muzica contemporană a făcut un împrumut la banca zgomotelor. Ca orice împrumut bancar, şi acesta comportă o dobândă exagerată. Dar asta n-ar fi nimic pe lângă faptul că, din fudulie sau din neputinţă, muzica nouă se face că uită să dea împrumutul înapoi.

*

Uneori compozitorii fierb la temperaturi înalte, ca o oală sub presiune, ipostază în care îşi aleg obiectele sonore cu migală, punându-le în pagină ca şi cum ar umbla cu penseta în clasorul cu mărci poştale. Alteori, ei se rumenesc la foc mic, fără vreun capac deasupra capului, degajând împrejur un aer de libertate asumată. Astfel, sunt întrunite condiţiile ca să se înfrupte lacom dintr-un ghiveci delicios, dar care riscă să devină indigest.

*

Nu sunete sunt cele care contează cu adevărat, ci tresărirea compozitorului în faţa sunetelor. Tresărind în prezenţa obiectelor sonore, compozitorul le însufleţeşte, recreând, recreând, la nesfârşit, povestea lui Pygmalion.

*

Incontestabil, muzica reprezintă o realitate alternă celei palpabile, materiale. Pe semne că ea mărturiseşte, în chip nemijlocit, faptul că lumea reală, concretă ne este, omeneşte, insuficientă şi neîndestulătoare, drept pentru care lumea muzicii s-a aciuit printre noi: poate ne va potoli poftele.

*

Spre deosebire de naşterea unei fiinţe umane, pe care nimeni nu o întreabă vreodată dacă vrea sau nu să vină la viaţă (pentru ca, în cele din urmă, să vină la moarte), zămislirea unei lucrări muzicale se petrece prin negocieri succesive între compozitor şi obiectele sonore gata să alcătuiască fiinţa muzicală, negocieri în urma cărora se poate dobândi nemurirea operei. Nu şi a compozitorului.

*

„Muzicile” unor revoluţii pot distruge cu cinică promptitudine ceea ce generaţii succesive de oameni au edificat, conservat şi crescut. Revoluţiile în muzică, chiar dacă pot destabiliza, suspenda ori zăpăci pentru un timp valorile consacrate, nu pot scoate din istorie tezaurul sonor. Nici pe poarta principală; nici pe uşa de serviciu.

*

Am întâlnit, de-a lungul timpului, câţiva artişti fără operă. Unii erau ca fructele apetisante la exterior, dar seci în interior. Alţii, dimpotrivă, prezentau pronunţate zbârcituri pe dinafară şi o impecabilă netezime pe dinăuntru. Cu toţii însă afirmau un scepticism nemântuit şi o fatidică intransigenţă. De unde imposibilitatea de a articula, de a ieşi la suprafaţă. Fiecare în felul lui era un Iona care, spărgând burta unei peşte, intra în burta altui peşte mai mare. În prezenţa lor am avut întotdeauna senzaţia că sunt într-o mlaştină şi, cu cât împing mai mult, cu atât mă scufund mai adânc. E curios, dar uneori am senzaţia că există şi opere fără artişti. Motiv pentru care încerc să scotocesc după unul pe măsură. Încerc să mă (re)găsesc scotocindu-mă...Aşa se face că, găsind autorul, pierd, iremediabil, opera. Şi, precis, voi întâlni, măcar încă un artist fără operă.

*

Nu-i nici o noutate: suntem fiinţe duale, supuşi mereu hegemoniei unor forţe antagonice. Când visăm, ne asaltează trezia şi viceversa; când ne obrăznicim, cuminţenia ne face semn că va sosi şi invers. Şi, tot aşa, când una dintre forţe pare că va câştiga, opusul ei stă întotdeauna la pândă şi, mai devreme sau mai târziu, va izbucni cu tărie. În creaţia muzicală însă compozitorii sunt nu numai duali

(repliindu-se după zămislirea fiecărui opus şi revenind la propria singurătate), ci şi monali (avântându-se necontenit şi fugind, ca de dracu', de propria făptură). Pe de o parte sunt cei care găsesc o ieşire spre responsabilitate; pe de altă parte se află cei ce nu se pot elibera de inconştienţă. Doar compozitorul-dual, cufundându-se iniţial în lumea inconştientului (starea de vis ori de graţie), are capacitatea de a se întoarce spre exterior, subordonându-se expresiunii conştientului (starea de trezie, de dis-graţie). Compozitorul-monal rămâne cantonat în interior. Preferă visul, ignorând cu încăpăţânare realitatea. Unul îşi povesteşte mereu, cu febrilitate, visul. Celălalt îşi visează, inconturnabil, povestea.

*

În general compozitorii se simt nefericiţi în absenţa unei teme de creaţie. Dar fericirea nu vine odată cu tema. Nici din „joaca” cu ea. Ci doar atunci când tema devine tramă. Adică, plan. Ori proiect de viaţă. Şi motiv de ne-murire. În muzică nu există teme mari şi teme mici. Au existat însă mari compozitori şi compozitori minori. Primii, chiar şi când compun o muzică ce se adresează, bunăoară, copiilor, fac o operă memorabilă. Cei din urmă, pot să se inspire, de pildă, din legile secţiunii de aur, şi tot o muzică proastă vor zămisli. Sunetul unui triunghi oarecare capătă greutate în funcţie de cine îl gândeşte. Pentru cineva el nu înseamnă nimic. Pentru altcineva, din contră, poate pune sub semnul întrebării o întreagă lume. Ca să nu mai spunem că nu trebuie să fii un bun dansator ca să scrii o reuşită muzică de dans.

DIN SUMAR

Evenimente la Iaşi 2-3
Orestia II de Aurel Stroe 4
Festivalul Naţional al Liedului 5
Despărţiri 6-7
Valentin Timaru - 70 11
Trofeul “Ion Dacian” 12
Pagina corală 14
Cenuşăreasa braşoveană 16
Cvartetul Arcadia 17
UCMR 90 19
Festivalul “Dan Spătaru” 20-22
Oscarul românesc 26
Portret Ştefan Bănică jr. 32-33
Discuri 35

Învăţământul artistic din Iaşi la 150 de ani

Mihail COZMEI

În urmă cu un secol şi jumătate, printre importantele acte care au deschis atunci procesul modernizării societăţii româneşti s-au aflat şi decretele semnate de Domnitorul Alexandru Ioan I şi Ministrul Subsecretar de Stat adinterim la Departamentul de Culte şi Instrucţiune Publică Mihail Kogălniceanu privind înfiinţarea în Iaşi a primelor instituţii de învăţământ artistic din ţara noastră: *Şcoala de Muzică şi Declamaţiune* (la 1 octombrie 1860) şi *Şcoala de Arte Frumoase* cu *Pinacoteca*, în acelaşi timp cu Universitatea din Iaşi (26 octombrie 1860). Născute din ideea generoasă a pregătirii unor muzicieni, actori şi artişti plastici care să contribuie la propăşirea culturii

Lansare "Catalogul manuscriselor de muzică psaltică"

artistice şi la dezvoltarea gustului pentru creaţia artistică de valoare, cele două şcoli au avut de-a lungul timpului o evoluţie aproape identică, au parcurs aceleaşi dificultăţi şi au înscris în istoria lor atât valoroasele succese în formarea tinerilor talentaţi, cât şi strădaniile profesorilor pentru a lumina înţelegerea celor în drept să decidă asupra importanţei învăţământului cu profil artistic pentru dezvoltarea culturii noastre. Memoriile directorilor Conservatorului de Muzică şi Artă Dramatică (printre care, mai ales Constantin Gros, Eduard Caudella, Gavriil Musicescu, Enrico Mezzetti, Mihai Codreanu, Radu Constantinescu şi Achim Stoia) sau ale directorilor Şcolii de Arte Frumoase (Gheorghe Panaiteanu-Bardasare, Constantin D. Stahi, Gheorghe Popovici, Ştefan Dimitrescu, Nicolae Tonitza sau Ion Irimescu) stau mărturie, sunt asemeni unui ciclu de variaţiuni pe aceeaşi temă. Cele două şcoli, astăzi cu destin înfrăţit în Universitatea de Arte „George Enescu", împlinesc în activitatea lor luminoasele aspiraţii ale înaintaşilor şi îmbogăţesc prin realizările lor viaţa artistică din ţară sau de peste hotare.

Adunare festivă, Universitatea de Arte "George Enescu"

Scriu aceste rânduri nu doar cu bucuria celui care a participat şi va participa, aproape constant, la amplul program jubiliar grupat astfel: *Interart internaţional la Iaşi* (cu manifestări organizate între 16 februarie – 30 noiembrie 2010), *Simpozioane, colocvii* (între 12 aprilie – 21 noiembrie 2010), *Festivaluri şi concursuri naţionale şi internaţionale, tabere de creaţie* (28 aprilie – 6 decembrie 2010), *Concerte, recitaluri* (18 ianuarie – 21 noiembrie 2010), *Expoziţii* (11 ianuarie – 25 octombrie 2010), *Spectacole de teatru, premiere. Teatru dramatic, Teatru de animaţie* (29 ianuarie – 3 octombrie 2010), *Ceremonii Doctor Honoris Causa* (10 mai – 11 decembrie 2010), *Proiecte în parteneriat* (10 iunie – 24 noiembrie 2010); scriu aceste rânduri şi sub impresia distincţiei *Certificat cu calificativul grad de încredere ridicat*, acordată Universităţii de Arte „George Enescu" de către Agenţia Română pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior (ARACIS), fundamentată pe temeinicia actului didactic, calitatea absolvenţilor, bogata activitate de creaţie artistică şi cercetare ştiinţifică desfăşurată în ţară şi peste hotare. Că instituţia ieşeană de învăţământ artistic universitar merită această înaltă apreciere o demonstrează cu prisosinţă şi manifestările incluse în programul aniversar şi desfăşurate până în prezent. Fastuos, cu

Maestrul Dan Grigore, Doctor Honoris Causa al Universităţii de Arte "George Enescu"

scopul de a pune în valoare potenţialul artistic şi ştiinţific al Universităţii de Arte „George Enescu", programul – marcat şi de ţinuta profesională a unor personalităţi din ţară şi din străinătate – s-a realizat şi se dezvoltă în prezent cu succes şi, adesea, la o tensiune emoţională mai rar întâlnită în activităţile curente.

(va urma)

Don Giovanni molcom şi plat

La începutul celei de-a patra stagiuni în pribegie, cu sediul (splendidul Teatru Naţional ieşean) aflat în nesfârşite reparaţii, Opera Naţională din Iaşi a oferit publicului (venit în număr foarte mare la Casa de Cultură a Studenţilor) o incitantă premieră: *Don Giovanni* de Mozart, socotită de mulţi drept capodopera lirică a maestrului salzburghez.

Un spectacol cu potenţial, ofertant, clădit pe o partitură ce a beneficiat de mii de montări, clasice sau moderne, axată pe legenda cuceritorului Don Juan, magistral redat de libretul lui Lorenzo da Ponte şi de acea specială şi specifică formulă de "dramma giocoso" aleasă de Mozart pentru a exprima diversitatea trăirilor unei galerii de personaje diverse.

Tocmai având în vedere celebritatea operei şi multiplele faţete ale abordării, ca şi numeroasele variante de referinţă ori şocante realizate pe scenele lumii, mă aşteptam ca această nouă versiune să aibă o personalitate scenică proprie, cu atât mai mult în condiţiile în care Opera ieşeană a apelat la un regizor oaspete, cu un bun renume profesional: Beatrice Rancea.

Dar până la urmă s-a dovedit că nu regia, ci latura muzicală a spectacolului a primat, dirijorul Adrian Morar (invitat special, de la Opera Naţională Română din Cluj) înregistrând un succes binemeritat, împărţit cu Ciprian Marele, protagonistul plin de vervă, care în rolul titular a reuşit o creaţie muzical-actoricească de nota 10. L-au secondat în distribuţie Octavian Dumitru (cu o apariţie notabilă în Leporello), Cristina Simionescu Sandu (fără să iasă în evidenţă în Donna Anna), Simona Titieanu (în Donna Elvira, rol care i-a pus la încercare calităţile vocale), Darius Coltan (oaspete din Baia Mare, cu un timbru cald, plăcut, în Don Ottavio), Florentina Onică (excelentă în Zerlina) şi George Cojocariu (plin de vervă în Masetto). O bună impresie a lăsat corul (dirijat de Valeriu Gâdei) şi baletul (coregrafia Edi Stancu), chiar dacă acustica ori restrângerea nejustificată a spaţiului scenic pe o singură direcţie au restrâns efectul participării celor două ansambluri.

Din păcate, repet, regia nu a adus în scenă personalitatea autoarei, montarea fiind tradiţionalistă, clasicizantă, previzibilă, cu o desfăşurare aproape exclusiv pe axa stânga-dreapta, imaginaţia fiind umbrită de standardizarea acţiunii şi a personajelor. Din când în când, prea rar însă, câte un gest special mai înviora atmosfera, cum ar fi joaca cu biciul a Zerlinei, cu aluzii de tip SM… Prea puţin la scara unui spectacol care nu va reţine numele

regizoarei, şi nici pe cel al scenografei Viorica Perju, lucru regretabil mai ales din perspectiva succeselor anterioare, deloc puţine, ale fiecăreia dintre cele două creatoare.

Mihai COSMA

După 30 de ani…
Orestia II Choephorele

Irina HASNAŞ

1979-2010 este traseul tăcerii care s-a aşternut asupra unui important opus al creaţiei româneşti – *Orestia II Choephorele* de Aurel Stroe.

În 1979, la doar un an după definitivarea partiturii *ORESTIA II* a lui Aurel Stroe a fost interpretată, în formula concertantă, pe scena Radiodifuziunii Române. Precedată de o perioadă intensă de pregătire, opera a fost prezentată publicului – o galerie de importante nume au participat la realizare – Adina Iuraşcu, Eduard Tumagian, Martha Kessler, Gheorghe Crăsnaru, Vladimir Popescu Deveselu, trombonistul Alexandru Graur, un grup vocal feminin, un ansamblu instrumental – toţi aflaţi sub bagheta lui Ludovic Bacs. A fost o seară uluitoare – muzica inedită, de o mare forţă expresivă a uimit întreaga audienţă. Toţi încercam să ne imaginăm o regie care să redea spiritul muzicii, al textului lui Eschil. În 1981 regizorul Lucian Pintilie a realizat un impresionant spectacol cu *ORESTIA II CHOEPHORELE* de Aurel Stroe la Festivalul de la Avignon. De atunci… din nou linişte! La începutul anilor 2000 pianistul Sorin Petrescu, „un încăpăţânat" promotor al muzicii contemporane, i-a propus compozitorului Aurel Stroe prezentarea operei *Orestia II* în formă de spectacol. După un deceniu, acest proiect-vis s-a materializat când lui Sorin Petrescu i s-au alăturat alţi prieteni şi promotori ai artei contemporane.

Ioana Stoianov

Nucleul interpreţilor este aşadar din Filarmonica Banatul, cărora li s-au alăturat cei din Cluj şi Bucureşti, şi astfel s-a constituit ansamblul care avea să desăvârşească, după trei decenii, în România, proiectul montării operei *ORESTIA II* de AUREL STROE.

Iată şi distribuţia – *Oreste* - Jean Kristof Button, *Clitemnestra* - Antonela Bârnat, *Electra* - Mihaela Mladin Işpan, *Egist* - Iulian Ioan Iosip, *Pilade* - Ovidiu Cozma, trombon - Mircea Neamţ, ansamblul vocal-instrumental al Filarmonicii Banatul, dirijor Radu Popa.

A fost invitată să realizeze regia spectacolului tânăra Ioana Sarah Stoianov, absolventă a UNMB la clasa profesorilor Hero Lupescu şi George Zaharescu, în prezent asistent regie la Opera din Tel-Aviv. Scenografia a fost semnată de Albert Alpar, iar maestrul de lumini a fost Andor Balint. Aşadar, o echipă de tineri care s-a aplecat cu multă îndrăzneală asupra partiturii lui Aurel Stroe în care sunt reunite trei lumi spirituale – Grecia, România şi India.

Acestei fascinante provocări a trebuit echipa să-i facă faţă! Dacă pe planul discursului muzical complexitatea este inclusă în partitură cu nenumărate detalii, regizoral trebuia găsită o înveşmântare. Ioana Stoianov a construit planul regizoral pornind de la câteva importante repere – grupul Choephorelor se constituie într-un personaj nu numai cu rol de comentator (corul grec), dar şi cu rol determinant în desfăşurarea acţiunii – ele protejează mormântul lui Agamemnon, susţin răzbunarea lui Oreste, îl opresc pe Egist să ajungă la tronul însângerat şi în final aduc mulţumire lui Apollo împreună cu Oreste şi Electra. Interesant a fost relevată şi relaţia dramaturgică între Oreste şi Pilade – *Pilade* voce implacabilă a zeilor, prieten al lui Oreste, conştiinţa acestuia. Trombonul – personaj al dramei muzicale cu multiple faţete, un alter-ego al lui Oreste, un reper şi un liant al întregii acţiunii.

Cu multă parcimonie, regizoarea Ioana Stoianov a relevat şi alte simboluri incluse în operă – mormântul lui Agamemnon transformat în tron pe care moare Clitemnestra, palatul reprezentat printr-un cerc cu petale interioare – o floare în care totul se purifică, Oreste în final este eliberat de întreaga povară a răzbunării desfăcându-şi legăturile de la mâini.

Întreaga desfăşurare scenică este bazată pe contrast cromatic – alb, negru, roşu şi bej (al Choephorelor), fiecare dintre nuanţe fiind dominantă pentru personajele dramei.

Ceea ce a impresionat pe planul regiei a fost o deosebită simplitate înveşmântată într-o bogăţie de simboluri care a condus la esenţa dramaturgiei.

Pe planul muzical am remarcat o coerenţa întru realizarea discursului realizată cu mult talent şi dăruire de toţi soliştii vocali şi de grupul instrumental – aflaţi sub bagheta dirijorului Radu Popa. Felicitări tuturor celor implicaţi în aceasta minunată aventură artistică !

Spectacolul cu *ORESTIA II* de AUREL STROE a fost un **eveniment remarcabil** de care s-au bucurat şi melomani nu doar din România, dar şi de la Mannheim, Basel şi Paris.

La realizarea spectacolului au participat Filarmonica Banatul din Timişoara, ICR-Bucureşti, UNMB, Filarmonica Transilvania.

Un eveniment ce nu trebuie uitat !

Poate că nu vom mai aştepta alte trei decenii pentru a avea bucuria de a urmări această capodoperă pe alte scene naţionale şi internaţionale.

Master Classes Mariana Nicolesco
în cadrul Festivalului Național al Liedului Românesc

Festivalul şi Concursul Național al Liedului Românesc vor fi de acum înainte bienale, în anul dintre o ediție şi alta Mariana Nicolesco oferind Cursuri de Măiestrie Artistică în arta liedului.

Foto: Mihai Cosma © 2010
Mariana Nicolesco oferind un bis alături de cursanți

Foto: Mihai Cosma © 2010
C. Petra Basacopol, L. Bernad şi M. Nicolesco

Foto: Mihai Cosma © 2010
I. Suciu, A. Pop, L. Fatyol şi M. Nicolesco

Prima ediție a acestor *Master Classes* a avut loc la Braşov începând cu 25 octombrie, încheindu-se în apoteoză cu *Recitalul Extraordinar* celebrând pe 28 octombrie, la Cercul Militar, 200 de ani de la naşterea lui Schumann şi Chopin, precum şi creația compozitorilor români.

Maestră în arta liedului, de la repertoriul german şi francez la Liszt şi Enescu, în care a triumfat în recitalurile sale la Carnegie Hall din New York şi la Teatrul alla Scala din Milano, Mariana Nicolesco şi-a exprimat nu o dată convingerea că acest stil de supremă rigoare, atât de prestigios în sine, cu linia muzicală pe care o impune, este în acelaşi timp o mare şcoală pentru interpretul muzicii de operă, în care componenta belcanto îi defineşte pe cei mai de seamă artişti.

Metamorfoza prin care au trecut în numai câteva zile de lucru tinerii săi invitați e notabilă pentru cine a urmărit pas cu pas evoluția lor, iar ovațiile primite de fiecare - sopranele Iulia Dan, Luiza Fatyol, Valentina Nafornița, Daniela Păcurar, Adela Zaharia, mezzosoprana Iulia Merca, tenorul Cristian Mogoşan, baritonul Bogdan Baciu şi basul Leonard Bernad - nu au făcut decât să traducă şi să sublinieze entuziasmul publicului.

Foto: Mihai Cosma © 2010
L. Bernad, I. Dan şi M. Nicolesco

O inițiativă majoră a Marianei Nicolesco a fost aceea de-a le oferi tinerilor interpreți posibilitatea ca în zilele acestor *Master Classes* să lucreze direct cu unii compozitori, maeştri ai liedului românesc. Astfel, Carmen Petra Basacopol a putut sublinia cu finețe trecerea de la atmosfera profană la cea sacră într-unul dintre liedurile sale, Adrian Pop a insistat asupra înțelesurilor unui cuvânt cheie, iar muzicologul Octavian Lazăr-Cosma, la rândul său, a exprimat, punctual, opinii avizate amintind, între altele, şi că patrimoniul nostru de peste 10.000 de lieduri e practic inepuizabil.

Cu acea capacitate incomparabilă pe care o are de "a face muzică împreună cu alții", Mariana Nicolesco le-a oferit interpreților invitați şi publicului un moment de neuitat, în care, spre încântarea generală, Maestra Liedului Carmen Petra-Basacopol a cântat una dintre creațiile sale împreună cu tânărul bas Leonard Bernad. Şi asta nu e tot. O seară minunată, după cum vom vedea în curând la televiziune.

Un artist-pedagog de vocație

Om şi artist nobil, profesorul dr. Dorel Paşcu Rădulescu a ajuns la finalul drumului suferințelor sale, părăsind „Lumea cu dor” şi lăsându-ne pe toți mai singuri, încercați de regretul amar al acestei despărțiri.

Dascăl ce aparținea elitei muzicienilor Universității Naționale de Muzică din Bucureşti, Maestrul şi-a dăruit întreaga existență şi forță de manifestare a vocației idealului creației interpretative muzicale ca violonist, violist, dirijor, compozitor, teoretician şi îndrumător de doctorantură, reprezentând prin toate faptele sale orizontul modernității învățământului muzical românesc. În cele patru decenii de activitate didactică a îndrumat generații de interpreți spre calea performanțelor naționale şi internaționale. Fondator al orchestrei de cameră „Concerto” (1981), al Trioului „Academic”, membru al cvartetului „Forum”, inițiatorul cursurilor de muzică de cameră şi orchestră de cameră, susținător al cercetării ştiințifice, Dorel Paşcu Rădulescu s-a implicat, împreună cu studenții şi colegii săi în viața muzicală, participând la numeroase concerte camerale şi simfonice, festivaluri şi concursuri naționale, internaționale, conducând ansamblurile universitare în turnee europene şi obținând numeroase aprecieri, distincții, îmbogățite de mărturia realizărilor valoroase de înregistrări pentru disc, Radio şi Televiziune.

Viața universitară a beneficiat, în plan profesional şi disciplinar, de contribuția de Maestru a personalității lui Dorel Paşcu Rădulescu, care s-a impus prin profesionalism, etică şi implicare, determinând înalta apreciere pe care o oglindeşte ascensiunea în gradele ierarhice, până la cea de Preşedinte al Universității Naționale de Muzică din Bucureşti. Este foarte greu de exprimat ce înseamnă faptul că, în aceste zile de toamnă întunecată, Maestrul, Artistul şi Prietenul nu se mai află printre noi. Un model, prețuit fără rezervă de comunitatea universitară, îşi pierde astfel strălucirea, dragostea noastră a tuturor, păşind tăcut în „Lumea fără de dor”...

Grigore CONSTANTINESCU

Aniversare:

Alexandr Arutiunian la 90 de ani

S-au împlinit 90 de ani de la naşterea lui Alexandr Arutiunian, cel mai cunoscut compozitor armean al generației post-Aram Haciaturian.

După studii muzicale la Conservatorul „Komitas” din Erevan şi la Conservatorul din Moscova, tânărul Arutiunian a devenit, în 1954, director artistic al Filarmonicii din Capitala armeană, post pe care l-a deținut vreme de trei decenii, fiind totodată profesor la Conservator şi membru al conducerii Uniunii Compozitorilor din Armenia.

Pentru venerabilul maestru de astăzi, muzica a fost mereu un mijloc specific de exprimare, adevăratul sens al întregii sale vieți. Creațiile sale se bazează pe valorificarea muzicii populare, a folclorului armean, ele păstrându-şi caracterul național, oferind o diversitate de genuri, caracterizate prin unitatea stilistică şi perfecțiunea formelor, prin ritm şi melodie.

De-a lungul anilor, Alexandr Arutiunian a compus muzică simfonică, concerte instrumentale, lucrări vocal-instrumentale, camerale, piese corale, muzică de estradă şi film, muzică de operă. ”Sayat-Nova”, adevărat poem despre dragoste şi bărbăție, opera sa în trei acte (1969), s-a bucurat de succes pe scena din Erevan, ajungând la 100 de reprezentații. După părerea lui Aram Haciaturian, în istoria muzicii armene de operă începuse o nouă etapă, compozitorul valorificând cu talent cântecele trubadurului medieval armean. Concertul său pentru trompetă şi orchestră în la bemol major (1950) este una dintre lucrările armeneşti cele mai des interpretate în lume după cele ale lui A. Haciaturian. El este interpretat adeseori şi în sălile de concert din România. Celebra sa *Simfonie* (1957) a uimit, încă de la început, prin amploarea, forța emoțională şi construcția formelor. Dmitri Şostakovici considera că *Simfonietta pentru orchestră de coarde* (1966) reprezintă „o excelentă alegere a temelor”.

Lucrările lui Arutiunian au cucerit mare popularitate şi au fost interpretate de către cei mai buni artişti ai lumii. Instrumentişti şi dirijori precum Al. Vladigherov, E. Mravinski, B. Haikin, K. Kondraşin, K. Masur, V. Neumann, G. Rojdestvenski, M. Rostropovici, Vl. Spivakov, V. Gherghiev ş.a. au introdus în repertoriul lor lucrări ale apreciatului compozitor armean. Trompetistul american Gary Dilworth a interpetat, în primă audiție americană, lucrări ale lui Al. Arutiunian, acesta devenind chiar cetățean de onoare al statului Kentucky, aşa cum este şi al Capitalei armene. Voci celebre, precum I. Arhipova, Zara Doluhanova, P. Lisițian, Lili Choukaszian, G. Grigorian, dar şi conaționala noastră Zenaida Pally (1919-1997) au dat glas unor partituri ale sale.

De-a lungul vieții, compozitorul Al. Arutiunian a fost răsplătit cu diferite titluri, premii de onoare şi medalii de aur, cu diploma „Orpheus” pentru popularitatea muzicii sale în SUA etc. Lucrări ale sale au fost publicate de numeroase edituri de prestigiu, cât şi difuzate de către canale de radio şi televiziune, fiind şi înregistrate în Armenia, Germania, Marea Britanie, Rusia, Singapore, Statele Unite ş.a.

Îmi aduc aminte că, în urmă cu cinci ani, mă aflam la Erevan când Filarmonica Armeană i-a dedicat un concert, cu prilejul celei de-a 85-a aniversări a zilei de naştere. Îl cunoşteam de peste trei decenii şi maestrul Arutiunian şi-a amintit cu emoție de vizitele sale la Bucureşti, unde în 1953 concertase cu prietenul său, regretatul compozitor Arno Babadjanian (1921-1983), interpretând „Rapsodia armeană” pentru două piane, compusă împreună, dar şi de vizita din 1971, la invitația Uniunii Compozitorilor din România.

Madeleine KARACAŞIAN

STELA CAMENIȚĂ

La 22 octombrie 2010 a încetat din viață, într-un spital din Santander, doamna Stela Camenița. Distinsa profesoară de pian s-a născut la Timişoara, în anul 1925, în familia medicului pediatru Iosif Nemoianu. Şcoala primară şi o parte din liceu le-a urmat în oraşul natal. A continuat instruirea la Notre Dame de Sion, în Bucureşti. La finalul ciclului, s-a întors la Timişoara şi a dat examen de absolvirea liceului, cu un an mai devreme, pentru a avea în continuare timp de studiu la pian. În paralel cu şcoala, a urmat Conservatorul Municipal din Timişoara, pe care l-a absolvit cu laude, diplomă şi un concert public.

Deoarece tatăl dorea să devină doctoriță, deşi tânăra bacalaureată îşi visa cu pasiune cariera de muzician, s-a făcut un fel de consiliu ad-hoc. Au fost invitați maeştrii Sabin Drăgoi şi Zeno Vancea, care au ascultat-o, au examinat-o şi au constatat că are talent pentru această carieră. În consecință, tatăl a cedat şi a trimis-o la Bucureşti pentru doi ani de perfecționare. A intrat cu succes în conservator, la secția pian. Domnişoara Musicescu a cerut-o la clasa ei. Dar tânăra era avertizată cu privire la stilul de predare al fiecărui profesor. Ea nu-şi dorea să intre sub autoritatea înfricoşătoare a Floricăi Musicescu, ci să aibă o profesoară îngăduitoare, pentru că avea un anumit plan, bine pregătit dinainte. A mers la clasa Aureliei Cionca, o profesoară care, potrivit părerilor tinerei aspirante, nu se impunea deloc în fața elevilor. În tot acest timp a dorit şi a reuşit să lucreze în particular cu Constanța Erbiceanu. Acesta era planul ei.

În paralel, la dorința expresă a tatălui, a urmat şi secția teoretică, pentru a-şi asigura o pregătire superioară şi în acest domeniu. Aşa încât a absolvit ambele secții şi a obținut în final două diplome. În anul acela, 1949, tocmai se înființaseră primele şcoli medii de muzică din țară, în cadrul reformei învățământului. Inspector cu învățământul muzical la Ministerul Culturii şi Educației era Zeno Vancea, care o cunoştea personal şi o ascultase cântând. Maestrul Vancea a sfătuit-o să meargă ca profesoară la şcoala medie de muzică din Braşov, deoarece la Bucureşti nu era acceptată din cauza dosarului de cadre.

Între timp se căsătoreşte cu fiul unui fost ministru din vechiul regim, fapt care îi îngreunează problemele. Totuşi, după un an de lucru la Braşov, reuşeşte să se mute prin transfer la şcoala de muzică din Bucureşti. A lucrat aici fără întrerupere, până când a fost pensionată, înainte de vârsta limită, cam abuziv, la 55 de ani. Când s-a înființat liceul de muzică nr. 2, a venit aici cu noul colectiv care se formează. Între anii 1971-1977 este directoarea acestui liceu. Iar în anul 1977-1978 devine directoarea întregului complex nou format, prin comasare, din cele două licee de muzică şi liceul de coregrafie.

A avut o activitate concertistică la început foarte susținută. Apoi a cântat în formule camerale şi ca acompaniatoare, între anii 1960-1970. Am ascultat-o de câteva ori în acea epocă. Avea un stil eficient, era sobră şi precisă în cântat, cu o ținută foarte bine supravegheată. Potrivit propriilor

mărturisiri, Stela Camenița şi-a format stilul pianistic asimilând în totalitate şcoala domnişoarei Erbiceanu. Pe lângă aceasta, a asistat la toate concertele şi recitalurile oferite de viața muzicală bucureşteană în anii tinereții sale. A absorbit tot ceea ce a crezut că-i bun şi îi e de folos. „Am furat meseria, spunea domnia sa, de peste tot unde am crezut că găsesc ceva care să mă ajute."

Ca profesoară, a pregătit, în deceniile de activitate intensă, o pleiadă de elevi temeinic îndrumați, cu formație solidă şi multilaterală, după modelul transmis de domnişoara Erbiceanu. I-a avut elevi pe Sorin Melinte, Şerban Soreanu, Viorica Rădoi (pe atunci Marinescu), Smaranda Murgan, Gabriela Stepan, Veronica Tănăsescu, Raluca Voicu, Adrian Klein, Gabriel Basarabescu, Christian Berger.

După pensionare, în anul 1984, a plecat în Spania, s-a stabilit la Santander şi a început acolo o activitate didactică intensă. În anul 1986 a fondat o şcoală particulară, iar după doi ani a pus bazele unei a doua şcoli, ambele funcționând bine, câțiva ani sub conducerea sa directă, iar apoi fiind dirijate de colaboratori destoinici formați de dânsa. Printre rezultatele notabile obținute se află un concertist şi un foarte bun director de conservator pe care doamna Camenița i-a format în această a doua perioadă a activității didactice şi manageriale.

Stilul său didactic se baza pe o mare seriozitate, pe rigoare şi cultivarea efortului personal pentru performanță. Era sobră, severă, dreaptă şi greu de influențat. Ca director de şcoală a demonstrat abilități şi competențe excepționale. A fost o talentată creatoare de formațiuni şi colective de lucru, a avut darul de a-şi exercita cu eficacitate atribuțiile de îndrumare şi pe cele de control. I se dusese vestea de personalitate intransigentă, calculată, care îşi domină cu severitate colaboratorii, fie ei profesori sau elevi. Astăzi, când avem perspectiva timpului ce s-a scurs, putem aprecia cu obiectivitate faptul că a fost un director de liceu creativ, puternic şi un organizator eficient, într-o epocă şi un context socio-politic de maximă dificultate. Cerea disciplină şi seriozitate în lucru de la subordonați, condiții pe care ea însăşi le îndeplinea în mod exemplar. Din cauza acestui stil ordonat pe care a căutat să-l impună, mediul şcolar i-a fost nu odată potrivnic. A fost uneori acuzată de rigiditate, de răceală, distanță, de o poziție de superioritate față de colegi şi elevi. Dacă aveai puterea să treci dincolo de aparențe, descopereai o inimă caldă, plină de sensibilitate, dornică de a face binele acolo unde era mai mare nevoie.

Pe plan personal a avut un destin tragic. Era o femeie de o frumusețe incredibilă, din care cauză a provocat pasiuni, invidii, ură, dar şi multă iubire. Concepția despre viață, formată în familie şi respectată cu sfințenie, i-a impus o mare strictețe în manifestări, precauție, o aparență de distanțare în relațiile interumane. În forul ei interior avea un fond de o mare gingăşie. Era o ființă profund religioasă, credința în Dumnezeu fiind parte inseparabilă a vieții sale spirituale, pe care o manifesta cu discreția cea mai mare, ca pe o relație directă cu divinitatea. În felul ei sobru şi interiorizat, a fost o persoană plină de pasiune.

Aş vrea să închei această încercare de portret cu propriile gânduri gânduri pe care am avut norocul să le aud la telefon, rostite cu dificultate, în condițiile unei suferințe acute, cu puțin timp înainte ca doamna Stela Camenița să ne părăsească pentru totdeauna: „Nu sunt o orgolioasă. Când am avut un succes m-am bucurat dar nu m-am mândrit, n-am fost înfumurată. Mi-am dăruit viața în mare parte profesiei. M-am cheltuit din plin pentru muzică şi pentru cei care vor să facă muzică. Deşi aveam o familie, am crescut doi copii, lor le-am dat cât am putut, am avut întotdeauna şi ajutoare. Dar partea cea mai mare a efortului a fost pentru profesie."

Prin tot ceea ce a realizat, prin puterea de a se dărui şi de a îndura adversitățile vieții, doamna Stela Camenița ne oferă un model tulburător, ce pare să se contureze cu mai mare pregnanță în momentul despărțirii de lumea aceasta.

Lavinia COMAN

Dinu Lipatti, după 60 de ani

A 63-a ediţie a Festivalului muzical de la Besançon, din regiunea Franche-Comté, a fost emoţional legată de comemorarea celor 6 decenii de la trecerea în eternitate a lui Dinu Lipatti. În programul acestei ediţii, revenirea în atenţia organizatorilor a momentului când s-a desfăşurat ultimul recital al marelui artist, cu două luni înaintea dispariţiei sale, a fost subliniată printr-un nucleu tematic special, marcat cu câteva evenimente. Din punctul de vedere a noutăţii, este vorba neîndoios de proiecţia în premieră a unui lung metraj documentar dedicat artistului român. Desfăşurat în *Salle du Parlement*, recitalul rămâne înscris cu majuscule în cronica Ediţiei a 3-a a

Festivalului. Fotograful evenimentelor desfăşurării primelor ediţii a fost Michel Meusy, acum centenar(!). Păstrate, cele opt clişee cu imagini din timpul recitalului Lipatti l-au determinat, cu câţiva ani în urmă, pe cineastul Philippe Roger, să înceapă în 2004 realizarea unui film dedicat acestei ultime secvenţe legendare din cariera artistului român. Sub titlul *Le Recital de Besançon,* filmul documentar propune evocarea unui portret Dinu Lipatti, reluând circumstanţele acestui ultim moment de muzică oferit publicului festivalier. „Am revenit în aceste locuri – declară Philippe Roger în Caietul program de Festival – pentru a obţine mărturia unora dintre cei mai apropiaţi discipoli ai lui Lipatti, pianistul Jacques Chapuis, auditori ai concertului, printre care Jacques Kreisler (preşedinte al Festivalului în 1950), biografului artistului, Grigore Bărgăuanu şi fotografului care a imortalizat în imagini această secvenţă de luptă şi graţie. Meusy se afla în *Salle du Parlement* şi a surprins cu al său Rolleiflex aceste clipe emoţionante.

La arhiva vizuală am adăugat documentele sonore radiofonice la fel de preţioase (muzică de Bach, Mozart, Schubert, Chopin, câteva fraze vorbite de artist în limba franceză, înainte şi după Besançon), oglindind mesajul spiritual al unui om care rămâne pentru totdeauna fratele şi contemporanul nostru." Documentarul a determinat în actualitate un interes remarcabil, muzical şi uman, inspirat de curajul lui Lipatti de a înfrunta destinul, fiind conştient că este condamnat. În programul Festivalului desfăşurat în toamna acestui an, zilele Lipatti au cuprins, în afara proiecţiei filmografice (duminică 19 sept. *Petit Kursaal*), şi o conferinţă susţinută de celebrul critic francez André Tubeuf, în *Salle du Parlement*. „Ultimul recital din septembrie 1950 rămâne de două ori de neuitat – spune criticul francez. Eram foarte tineri atunci şi visam să ne deschidem auzul pentru ascultarea muzicii. Bach al lui Lipatti ne era doar muzică, ci şi iluminare, hrană a spiritului, o simplă verificare a sufletului. Comemorăm acum bicentenarul morţii sale... Artistul rămâne la fel de viu, la fel de etern. Am Încercat, scriind cartea mea *La quatorzieme Valse,* să exprim aşteptarea noastră, aşa cum eram tineri; să arăt modul misterios şi miraculos în care ea a fost răsplătită. Dorim ca această aniversare să ne ajute tuturor să regăsim spiritul acelor zile de septembrie binecuvântat. Să îndrăznesc a spune...şi sufletul lui Lipatti împreună cu noi ?" Admiratorii lui Dinu Lipatti au beneficiat de asemenea de audierea unui recital pianistic susţinut de octogenarul Paul Badura-Skoda, cu un program ce relua o mare parte din muzica înregistrată la Radio în 16 sept. 1950 (Bach, Mozart, Schubert, dar alte piese de Chopin). Vorbind despre pianistul român, Paul Badura-Skoda declara în caietul program al Festivalului: "În 1948, Peter Wallfisch m-a întrebat: ***Cunoşti întregistrarea Sonatei îm si minor de Chopin cu Lipatti?*** Nu auzisem vorbindu-se de Lipatti... eram mai tânăr cu 10 ani. Am fost uimit şi emoţionant descoperind acest ***mare*** pianist care cânta Chopin perfect, cu tehnică impecabilă, precisă, cu o sensibilitate extraordinară, respectuoasă şi demnă de Chopin. De atunci am devenit ***fan*** Lipatti... L-am ascultat ultima dată cântând Mozart la Lucerna, în august 1950. Impresionant, căci de-abia mai trăia… cântul său era juvenil şi de o frumuseţe de neuitat. Mă aflam complet sub farmecul său. La abia 22 de ani, nu îndrăznisem să mă apropiu de el. O regret acum, dar cu greu te apropii de cineva în care simţi geniul..." Documentul sonor evocat în Zilele Lipatti, despre care mi-au vorbit pianiştii Oana Velcovici şi Corneliu Răduclescu, este reprezentat de Ediţia discografică a înregistrării efectuate în locul transmisiei directe la Radio a recitalului. Datorat proiectului susţinut de Jacques Leiser, discul a fost remarsterizat şi lansat în Japonia, apoi, în această toamnă, şi la Besançon. Într-adevăr, astfel chipul şi arta lui Lipatti dăinuie în timp.

Grigore CONSTANTINESCU

Un destin dramatic

Cu un gest firesc Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti comemorează 60 de ani de la dispariţia artistului român Dinu Lipatti (1917-1950) prin organizarea Festivalului Dinu Lipatti. Acest eveniment va cuprinde două manifestări şi anume Simpozionul ,,Dinu Lipatti - pianistul şi compozitorul", ce va avea loc sâmbătă, 11 decembrie, orele 11, sala Dinu Lipatti, la UNMB şi Concertul "In memoriam Dinu Lipatti - 60 de ani de la dispariţia marelui compozitor român", ce se va desfăşura la sala mare a Filarmonicii George Enescu duminică, 12 decembrie, orele 11. Cu această ocazie vor putea fi audiate lucrări camerale şi simfonice reprezentative pentru creaţia lui Dinu Lipatti, precum: *Patru Melodii pentru voce şi pian* (1945), *Sonatina pentru vioară şi pian,* op.1 (1933), *Sonatina pentru pian pentru mâna stângă, op. 10* (1941), *Aubade pentru flaut, oboi, clarinet, fagot* (1949), *Nocturna în fa# minor* din *Trei nocturne franceze, op.6 (1939), Nocturna pentru pian* (*Thème moldave) (1937), Preludiu* din *Mică suită pentru pian* (1944), *Introducere şi Allegro pentru flaut solo* (1939), *Première Improvisation* (1939), *Fantezie pentru vioară, violoncel şi pian* (1936), *Simfonia concertantă pentru două piane şi orchestră de coarde, op. 5* (1938).

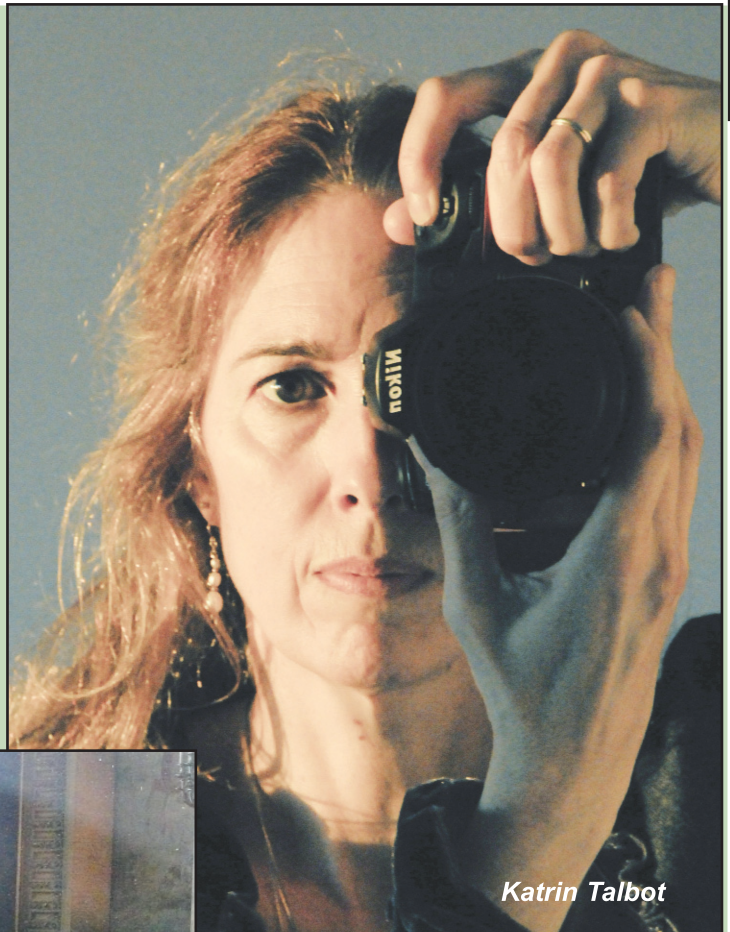
La simpozion vor lua parte personalităţi marcante şi erudite ale culturii muzicale româneşti precum: O. L. Cosma, Gr. Bărgăuanu, Gr. Constantinescu, L. Coman, S. Maistorovici, O. Velcovici, V. Vasile, M. Răducanu, L. Avram, C. Bura, P. Măniuţ, O. Garaz, E. Nazare, S. D. Lefter. Pe şcena Ateneului Român vor fi prezenţi interpreţi de prestigiu ca Vlad Dimulescu, Viniciu Moroianu, Raluca Voicu-Arnăuţoiu, Alexandru Ganea, Oana Velcovici, Mioara Moroianu, Viorela Ciucur, Răzvan Săraru, Corina Răducanu, Emil Vişenescu, Cătălin Opriţoiu, Gabriel Sava, Ghită Valentin, Ana Chifu, Raluca Stratulat, Eugen Bogdan Popa şi Alin Ionescu.

Dinu Lipatti, interpretul şi compozitorul s-au întrepătruns, rămânând o vie amintire prin înregistrările sale culminante şi prin compoziţiile sale pătrunzătoare, unde se regăsesc o multitudine de faţete stilistice: neo-clasicism, neo-romantism, folclorism, modernism, luminându-se eternitatea unui geniu dăruit artei.

,,Muzica trebuie să trăiască sub degetele noastre, sub ochii noştrii, în inima şi mintea noastră, cu tot ceea ce noi putem să-i aducem ca ofrandă". (Dinu Lipatti)

Alin IONESCU

Artele Lumilor / Lumile Artelor

Katrin Talbot

Alăturând imagini în alb şi negru ciclului de lieduri compus de George Enescu pe versuri de Clément Marot, prezentându-le în după-amiaza de 22 octombrie 2010 în aula Palatului Cantacuzino, se obţine „Imaginea ca reflexie a poeziei muzicii".

Pentru câteva zeci de minute am fost transportaţi într-o lume medievală - graţie sonetelor poetului francez, o lume boemă - mulţumită compozitorului român, o lume continuă - atât de departe şi în acelaşi timp aproape, prin senzaţia de etern pe care o inspirau fotografiile alb-negru (mai precis în nuanţe foarte discrete de sepia). Proiectul a fost creat de către o echipă a Centrului de Excelenţă al UNMB condusă de prof.niv.dr. Mihai Cosma, care i-a cooptat pe baritonul Ionel Pantea şi pe fotograful Katrin Talbot din Statele Unite (artistă care este totodată poetă şi instrumentistă). Pe durata prezentării am putut pătrunde întrucâtva în universul lui George Enescu, închipuindu-ne ce l-a putut determina pe Clément Marot să scrie acele versuri şi ce ecouri i-au determinat să convieţuiască în acest ciclu de lieduri, deşi îi despărţeau patru sute de ani.

Instantaneu din timpul conferinţei

După terminarea prezentării a avut loc o sesiune de întrebări, sugestii şi răspunsuri, care a avut ca scop creşterea calităţii prezentării şi o mai bună comprehensiune a proiectului în întregul lui.

La finalul acestei prezentări am regăsit artele (uitate de societatea contemporană într-o enciclopedie) într-o singură lume, şi lumile (chiar şi pe cele nedescoperite încă de telescop) în artă, formând universul fiecăruia dintre noi şi al tuturor.

Norela COSTEA

Imagine din film

Debut pe scena Arteneului

Invitată la Ateneul Român, pentru primul său recital individual, de către „Lanto Arte", soprana româno-americană **Laura Tătulescu** s-a confruntat cu un public care, în ansamblu, nu cunoaşte evoluţia carierei sale solistice, desfăşurate peste hotare. Într-adevăr, după absolvenţa studiilor universitare la Bucureşti, premiul I maxim la Concursul „M. Jora" şi spectacolul de licenţă pe scena Operei din Bucureşti (Marguerite), tânăra artistă a acceptat invitaţia lui Ioan Holender de a debuta în stagiunea Operei de Stat din Viena. Drumul carierei sale este marcat de reprezentaţiile vieneze, pentru câtiva ani, urmând ca din stagiunea actuală să continue prin integrarea artistei în ansamblul Operei bavareze din München. Între reperele acestea mai menţionăm invitaţii ale teatrelor americane, japoneze. Sunt prilejuri maxime, în etapa primului deceniu de activitate, pentru întâlniri de prestigiu cu dirijori importanţi, precum Ozawa sau Mutti, şi parteneri de seamă, în distribuţii onorante. Cu atât mai mult ne interesează nivelul actual, deoarece nu fusese ascultată „acasă" decât într-un spectacol al operei bucureştene cu Suzanna din *Nunta lui Figaro*.

Condiţiile realizării acestui prim recital de carieră, aşa cum declara într-un interviu preluat de *Jurnalul cultural* al televiziunii naţionale, se situează deocamdată la parametrii unei experienţe ce îşi aşteaptă împlinirile pe mai departe. Reţinem astfel problema alcătuirii programului, cu piese care se plasau pe linia prudenţei prin problematică, durată şi variaţie stilistică, lăsând impresia că selecţia lor aparţine încă unui dosar repertorial al perioadei anterioare. La aceasta se adaugă şi structura proiectată a derulării programului, prin alternări de miniaturi camerale cu arii din opere, momente cu aproximaţie de aceleaşi dimensiuni, deci neofertante prin anvergură demonstrativă. Poate că în cântecele de Obradours există ocazii de expresie temperamentală pe care miniaturile pucciniene le lasă în umbră, cerinţele majore de diversitate expresivă limitându-se la prezenţa unei voci generoase ca proiecţie sonoră. Seria ariilor a beneficiat de intenţii mai variate de inplicare în contextul teatral, de la clasic (Mozart, Beethoven) la romantic (Dvorak), verism (Puccini) şi modern (Bernstein), dar suntem surprinşi de faptul că de-abia în suplimentul acordat, cu *Bâlci la Aldebaran* de Felicia Donceanu, ni s-au dezvăluit mult mai bogate resurse în compoziţia vocală a Laurei Tătulescu. În strategia unui recital, chiar dacă este primul din aceşti ani, precauţia credem că nu trebuie să limiteze valoarea de care dispune interpretul, din raţiuni de certitudine emoţională în evoluţia scenică. După cum ştiam, şi continuăm să avem convingerea, Laura Tătulescu are un potenţial mult mai bogat, care îşi aşteaptă preţuirea nu numai în marile teatre, ci chiar şi în faţa publicului nostru care, cu afecţiune, i-a împodobit recitalul prin aplauzele sale.

Voci tinere

În finalul primului deceniu din mileniul trei ar trebui probabil să ne nuanţăm atitudinea pesimistă privind viitorul vocilor româneşti. Argumente recente ? Ieşirea la rampă, cu debuturi importante, a doi artişti tineri care luminează scena lirică bucureşteană, Irina Iordăchescu şi Teodor Ilincăi. Lor li se cuvin aceste consemnări, pentru a ţine minte noi câştiguri profesionale ale generaţiei lirice afirmate în contemporaneitate. Nu sunt singurele, dar valoarea lor adaugă certitudini, ceea ce nu este puţin.

Numele sopranei Irina Iordăchescu a crescut evident în popularitate pentru fanii operei şi concertelor vocal-simfonice. Ascultată cu mai multe roluri de seamă în repertorii mozartiene, donizettiene, verdiene, pucciniene, Irina Iordăchescu a decis că este timpul pentru marea confruntare următoare, adică ce poate să însemne, în cariera unui solist liric, opera **La Traviata** de Verdi. Studiul partiturii, intensa preocupare de a-şi configura şi susţine propria concepţie asupra personajului, cunoaşterea datelor estetice şi expresive ce conferă Violettei celebritate, cu rezonanţe de singularitate în romantism, dezvăluie valorizarea momentului reper al unui astfel de debut. Comentăm un fapt artistic real, a cărui creaţie nu are nevoie de demonstraţii. Irina Iordăchescu ştie să-şi construiască personajul, clădind cu propriile mijloace rolul, în condiţiile puse la dispoziţie de regia lui Cr. Mihailescu. A păşi pe un drum cu marcaje prestabilite şi a reuşi să dai viaţă autonomă rezultatului personal este o realizare care cumulează vocaţie, talent şi cultură. Fireşte, farmecului scenic al artistei şi capacităţii sale de comunicare cu spectatorii li se adaugă argumentul principal, adică abordarea interpretării muzicale cu o disponibilitate vocală convingătoare. Din această perspectivă, Irina Iordăchescu aduce partitura la propriile posibilităţi, nu imită modele, suficient de numeroase pentru a oferi o discografie performantă, şi nici nu se distanţează de autenticitatea criteriilor de stil. În reprezentaţie, impresia lăsată de audiţie completează toate cerinţele unui spectacol care depăşeşte condiţionările obişnuite ale unui debut în rol. Stăpânirea muzicală, dicţia impecabilă şi expresivitatea prezenţei actoriceşti sunt evidente, la cote înalte. O impresie deosebită este determinată de nuanţarea cântului, în care drumul spre acute nu reprezintă o stare de risc, dominantă fiind proiecţia glasului spre public, cu o remarcabilă sensibilitate a nuanţelor şi cultivarea unui *piano* sonor ce permite să se dezvolte, iradiante, filaje, şoapte, detalii de stare şi subtilităţi ritmice. Probabil că viitoarele spectacole se vor alinia pe o spirală ascendentă, fără ca ceea ce am urmărit la primul spectacol să-şi piardă strălucirea în amintirea noastră. Irina Iordăchescu nu este „încă" o Violetta a scenei lirice româneşti. Aşa cum a început, sub bagheta unui mare maestru al operei naţionale, dirijorul Cornel Trăilescu, cu un tenor, Marius Manea, capabil a-şi onora rolul ca partener al evenimentului, ea poate fi considerată „noua" noastră Traviata, cu un destin proiectat spre anii ce vin.

În vecinătatea acestui moment, publicul a aşteptat şi alinierea unui alt debut, nu mai puţin solicitant. Ştim că ultimele stagiuni au impus atenţiei o stea urcătoare în lumea tenorilor români. Teodor Ilincăi a avut deja ocazia să arate ce poate în câteva titluri romantice importante, printre acestea **Macbeth** de Verdi, **Boema** de Puccini, **Oneghin** de Ceaikovski. Fără a enumera toate prezenţele sale, deschiderea spre marea carieră, cu solicitări internaţionale importante, răspunde potenţialului său muzical, vocal şi interpretativ. Oricum, a putea păşi în zona foarte pretenţioasă a capodoperei lui Gounod, reprezintă un moment cu totul deosebit. Rolul titular din **Faust** solicită numeroase soluţii de rezolvat, din perspectiva susţinerii tuturor problemelor pe care le impune partitura, precum şi comparaţia cu performanţe istorice anterioare, chiar şi în lirica naţională. Argumentul principal în recenta sa apariţie pe scena Operei ar putea fi identificat, aşa cum subliniam, cu ofertele unei voci în care limpezimea sunetului, culoarea registraţiei, remarcabil conturată, şi deschiderea convingătoare spre stilul romantic francez sunt esenţiale. Teodor Ilincăi este un asemenea glas şi Faustul oferit de el îi consacră statutul de vedetă în zona atât de pretenţioasă a categoriei vocale pe care o reprezintă. A fost interesant să-l urmărim evoluând în succesiunea actelor, descoperindu-i prezenţa în replici, ansambluri, apreciind marele solo din mijlocul operei, duetul de dragoste, trioul duelului. Apare cu claritate că a fost capabil să-şi conducă personajul ca rol teatral, dar şi să echilibreze efortul solistic, pentru a reuşi o continuitate ofertantă a prezenţei muzicale prin cântul său. Dicţia bine rezolvată pe textul original, un suport bun în registrul mediu, ce potenţează acutul, consecvenţa de culoare şi expresie sunt tot atâtea însuşiri ce-şi merită aprecierile. Desigur, pentru un tenor, rolul lui Faust cere abilitate şi seriozitate, în vederea accesului la stăpânirea scenică şi vocală ce deschide orizonturile altor abordări repertoriale importante. Faust este un reper de seamă. L-am ascultat pe Ilincăi gândind cu grijă pentru viitor, deoarece sperăm că aprecierile ce-l vor însoţi pretutindeni nu-şi vor lăsa amprenta asupra eforturilor de a răspunde aşteptărilor. Îl privim acum ca pe un tânăr artist care urcă, cu bogăţia înzestrărilor sale, acumulând experienţa ce-l conduce spre afirmările preţioase ale unei prestigioase cariere lirice.

Pagină de Grigore CONSTANTINESCU

Valentin Timaru la 70 de ani

Festivalul „Toamna Muzicală Clujeană”, aflat anul acesta la a 44-a ediție, a găzduit o serie de evenimente muzicale cu totul excepționale, dedicate aniversării şi, respectiv, comemorării unor nume emblematice din componistica clujeană contemporană, evenimente ce au venit să completeze în mod oportun cele două seri din festival rezervate în mod tradițional compozitorilor clujeni, cu care publicul era familiarizat din edițiile anterioare. Anul acesta, au fost programate două concerte aniversare, dedicate compozitorilor Ede Terényi şi Valentin Timaru, precum şi un concert comemorativ închinat compozitorului Dan Voiculescu, dispărut în lumea umbrelor, în toamna anului trecut.

Concertul dedicat compozitorului Valentin Timaru, din 14 octombrie 2010, a reunit, în Sala Studio a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca interpreți de prestigiu, precum soprana Bianca Manoleanu şi pianistul Remus Manoleanu, violistul Endre Guran, bas-baritonul Gheorghe Roşu, pianista Mihaela Gavriş, şi tineri aflați încă în plin proces de afirmare a virtuții lor interpretative: mezzosoprana Maria Pop, pianistul Horia Haplea, membrii formației *Clarinetfest* condusă de la pupitrul întâi de maestrul Ioan Goilă şi membrii celor două formații corale: *Jubilate*, dirijor Mihaela Ceşa-Goje, şi *Angeli*, dirijor Angela David.

Pentru publicul clujean, creația lui Valentin Timaru nu este nici pe departe material de bibliotecă sau de sertar: ea este vie şi mereu actuală, lucrările sale sunt constant interpretate pe scenele noastre, iar în toamna anului trecut Orchestra şi Ansamblul de balet al Operei Naționale Române din Cluj-Napoca au prezentat, cu un succces deosebit, în primă audiție absolută, baletul *Ciuleandra*, un nou şi semnificativ punct de reper în componistica de gen autohtonă.

Seara a debutat cu ciclul *Musica per Ungaretti* (*Lontano*, *Stasera*, *Mattina*, *Solitudine*, *Casa mia*, *Dal viale di valle*, *Sonjo una creatura*), în primă audiție absolută, în interpretarea sopranei Bianca Manoleanu şi a pianistului Remus Manoleanu. După mărturisirea autorului, care a prezentat programul concertului, obsesia pentru poetica ermeticului şi controversatului Giuseppe Ungaretti se manifestase anterior în creația sa corală şi simfonică. Acest ciclu de veritabile miniaturi vocal-instrumentale, parcă guvernate de modalismul de sorginte arhaică, cu accente lidice, care are virtutea de a unifica stilistic cele şapte „bijuterii”, şi-a găsit în interpreții săi din această seară autentici descoperitori de comori. Serenitatea expresiei vocale, delicatețea şi discreția celei pianistice au concurat într-un discurs interpretativ de tulburătoare distincție şi profunzime. În aceeaşi notă, dar cu o tentă mai elegiacă şi mai resemnată, s-a consumat şi ultimul număr al recitalului: ciclul de lieduri *Harfă de vânt* pe versuri de Adrian Tarța, în interpretarea soliştilor Endre Guran (violă), Maria Pop (voce) şi Mihaela Gavriş (pian), care a încheiat programul. Între aceste două repere componistice şi interpretative, s-au intercalat două momente de mare intensitate emoțională dăruite de Corul *Jubilate* al Capelei Sf. Iosif din Cluj-Napoca, condus de Mihaela Ceşa-Goje, cu lucrarea *Vocalize* pentru cor mixt (1974) şi de Corul *Angeli*, condus de Angela David, care a interpretat *Axionul* pentru cor mixt, din Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur (1994), pe care corul o cântă în fiecare duminică la Biserica Bob din Cluj-Napoca. Cu toate că prima piesă corală citată este una de sorginte laică, cu concepție şi scriitură avangardistă, ambele momente corale au creat în sală o atmosferă intens spiritualizată, plină de încărcătură şi emoție mistică. Compozitor prin firea sa aplecat către spiritualitatea de natură religioasă, Valentin Timaru a reuşit, în aceste piese, să ofere două viziuni diferite ale aceluiaşi sentiment: al reverenței şi copleşirii în relație cu divinul. Strâns legat din punct de vedere tematic şi al orizontului expresiv de *Vocalizele pentru cor mixt* este *Cvintetul pentru clarinete* interpretat de formația *Clarinetfest* condusă de maestrul Ioan Goilă. Colegii săi mai tineri, Răzvan Poptean, Aurelian Băcan, Daniel Berengea şi Mihai Toader, unii dintre ei încă studenți, au surprins, cu finețe în interpretare, alături de mentorul lor, coardele vibrante ale tânguirii. Ca şi în interpretarea *Vocalizelor* pentru cor mixt, s-a putut observa naturalețea percepției, înțelegerii şi redării muzicii de avangardă, cântată cu convingere, fluență şi coerență şi dublată de paleta dinamică şi timbrală impresionantă.

Un colorist timbral neîntrecut s-a dovedit violistul Endre Guran în *Sonata per viola sola* (lucrare dedicată, în subtitlu, chiar interpretului: „Sonate für Endre solo”). O lucrare cu sonorități mioritice, ancestrale, în a cărei parte lentă autorul şi intepretul aproape că au reuşit să creeze senzația opririi mitice a timpului în loc.

Bas-baritonul Gheorghe Roşu a reconfirmat – dacă mai era nevoie – virtutea sa de interpret versat al muzicii contemprane, în cele două cicluri de lieduri: *Cântece de miezul nopții* pentru bas şi pian, pe versuri de Labiş, Blaga, Bacovia şi Arghezi (1974, *Epitaf*, *Decepție*, *Tu*, *Lacustră*, *Miez de noapte*) şi *Cântece pe versuri de Blaga* (1992, *Cântecul călătorului în toamnă*, *Noapte de mai*, *Flori de mac*), primul, introspectiv şi întunecat, al doilea, melancolic, cu accente dramatice. Partitura pianistică, în ambele cicluri, a fost susținută de Horia Haplea. Nu pot să nu remarc potrivirea extrem de fină între solistul vocal şi pianistul acompaniator, sensibilă în demersul artistic al acestui binecuvântat cuplu interpretativ, ale cărui atribute sunt înțelegerea adâncă a mesajului, cultul pentru detaliu şi bunul gust artistic.

A fost o seară plină de emoție, nu numai a muzicii interpretate, ci şi a aniversării unui muzician clujean fără de care tabloul celei de-a doua jumătăți a secolului trecut în muzica românească nu poate fi gândit. În speranța că vom fi încă aici şi la aniversarea împlinirii celor 80 de ani ai maestrului Valentin Timaru, când va fi dat la lumină alte şi alte creații muzicale valoroase, îl felicităm pentru întreaga sa activitate – componistică, muzicologică şi pedagogică –, şi îi urăm multă sănătate şi putere de muncă. La mulți ani, maestre!

Tatiana OLTEAN

Trofeul "Dacian"

În acest weekend s-a derulat unul dintre cele mai palpitante concursuri din zona muzicii vocale, Trofeul „Ion Dacian", competiție care reuneşte la start interpreți capabili să cânte partituri de operetă, musical şi melodii din filme.

Tocmai în alinierea la această zonă repertorială destul de largă şi de eterogenă constă specificul şi ineditul acestei competiții organizate de Teatrul Național de Operetă, care poartă numele celebrului tenor Ion Dacian, la rândul său cândva un artist polivalent, care a evoluat şi pe scena de operă şi pe cea de operetă.

Tina Munteanu

Pus în operă cu sprijinul Universității Naționale de Muzică Bucureşti, concursul (ajuns la ediția a doua) a adunat la start şi în acest an numeroşi competitori, proveniți din rândurile studenților, masteranzilor, doctoranzilor, dar şi absolvenți ori melomani fără pregătire de specialitate dar cu talent scenic.

Ei bine, tocmai talentul şi posibilitățile de exprimare scenică şi de comunicare cu publicul au fost elementele care au făcut diferența în concurs, între participanți în multe cazuri

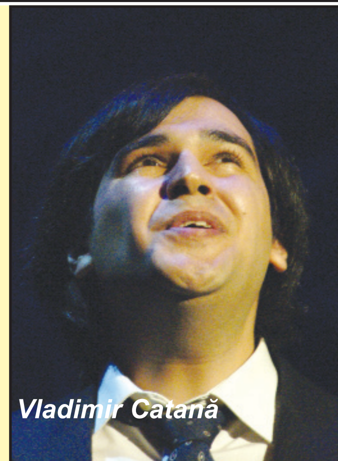

Veronica Anuşca

Ana Cebotari

de valoare quasi-egală. Ceea ce a dat câştig de cauză unora, propulsându-i spre pozițiile fruntaşe ale clasamentului a fost tocmai pregătirea specială în vederea unei prezențe scenice cât mai convingătoare, în care vocalitatea a reprezentat doar unul dintre parametri, completată de naturalețe, de implicarea în actul artistic, de imaginarea unei regii a secvențeie interpretate, de costume, de umor, de forța de comunicare şi de farmecul personal.

Deşi cel puțin 10 tineri au primit aplauze furtunoase, transformate de un soft în note (publicul având astfel un cuvânt de spus în stabilirea ierarhiei finale), doar unul a putut fi declarat învingător, obținând Trofeul „Ion Dacian" – o

Adrian Nour

Vladimir Catană

frumoasă operă de artă plastică şi suma de 1000 de Euro. Este vorba despre soprana Tina Munteanu, o tânără de 26 de ani plină de temperament, care a interpretat csardas-ul Silviei din opereta omonimă de Emmerich Kalman. Ea i-a depăşit în clasament pe Veronica Anuşca (premiul special al Teatrului Național de Operetă „Ion Dacian"), Ana Cebotari (premiul special al Radio România Cultural), Vladimir Catană (premiul special al Universității Naționale de Muzică), Evelin Marinaş (premiul special al criticilor muzicali) şi pe foarte tânăra Cătălina-Aida Pavăl-Olaru, de 18 ani, elevă la Liceul de Muzică „Dinu Lipatti" (premiul pentru cea mai bună performanță a unui interpret sub 21 de ani).

Concurenții au reuşit să creeze momente frumoase şi să se bucure de simpatia şi admirația celor aproape 500 de spectatori care au umplut sala Operetei şi care s-au bucurat de întâlnirea cu cele mai frumoase arii de Johann Strauss, Franz Lehar, Emmerich Kalman, Leonard Bernstein etc., de momente din musicaluri celebre precum *Singin' in the rain, Cats, Fantoma de la operă, Scripcarul pe acoperiş* etc., de

Evelin Marinaş

Cătălina Pavăl-Olaru

melodii din filme, alegerea tinerilor îndreptându-se în pondere aproximativ egală către tradiția operetei, dar şi către contemporaneitatea şi atractivitatea muzicii americano-britanice de film şi de spectacol.

A fost o seară dinamică, cu o atmosferă de concurs palpitantă pe alocuri, cu incidente hazlii, cu bucuria succesului sau cu tristețea unor speranțe neîmplinite, concretizată însă într-o utilă confruntare a acestor tineri interpreți cu scena, cu publicul, cu competiția, cu limitele proprii şi cu capacitatea de a se autodepăşi.

(Fotografii de Diana Murăşan).

Mihai COSMA

MISCHA & LILY MAISKY LA ATENEU

Marcel FRANDEŞ

Recitalul violoncelistului Mischa Maisky şi a pianistei Lily Maisky, parafrazându-l pe Stefan Zweig, m-a făcut să mă simt într-una din *Orele astrale ale omenirii,* în care lumina muzicii orbeşte răul lumii, aducând fericire. Un 27 octombrie 2010 în care *Cruciada Culturii* a învins din nou! Cântând, cei doi artişti restabileau un echilibru al Fiinţei auditoriului. Da, aceşti artişti minunaţi deschideau evantaiul atât de chircit al sufletului fiecăruia, într-un mod recurent, cum probabil o face doar *Mimosa pudica,* planta care îşi adună brusc frunzele la cea mai fină atingere. În prima parte a recitalului am ascultat câteva lucrări aparţinând unor stiluri muzicale succesive (clasicism, romantism şi impresionism).

În *Variaţiunile pentru violoncel şi pian în Mi bemol major* de Ludwig van Beethoven, scrise pe o temă din *Flautul fermecat,* am admirat rigoarea sintaxei muzicale, unde factorul simetric domnea; apoi mă uimeau acele cascade *forte-piano*, în care sunetul părea că dispare, însă reapărea jos în vale. Fiecare variaţiune împrospăta prezentarea frumoasei teme muzicale, inspirate de duetul *Pamina – Papageno*. Mischa Maisky executa *fioriturile* atât de suplu, eliberând infim presiunea arcuşului. Interpretul suspenda pe moment şirul sunetelor reale ce alcătuiau melodia, cu o artă extraordinară. Tehnica sa sclipitoare îi permitea să arunce din aer arcuşul direct pe coardă, aşa-zisul *fouetté*. Cât de sublime şi pline de iubire erau intonaţiile acelea din variaţiunea de caracter!

În *Fantasiestücke* op. 73 de Robert Schumann cele trei părţi care se derulau fără întrerupere (*attaca*) aduceau splendoarea efuziunilor romantice. Mischa Maisky părea un *truver* universal îndrăgostit. Modela sonorităţile ca un magician. În trăsătura sa, arcuşul realiza îngroşări ori filări ale sunetului incredibile, cu precizia dălţii unui sculptor în marmură sau a bisturiului unui chirurg. Mischa Maisky construia sunetul, mergând ca un pescuitor de perle, dincolo de limita respiraţiei, riscând, dar izbândind miraculos. Lily Maisky a reuşit să urmărească cu o mare fidelitate toate intenţiile interpretative ale tatălui ei, sincronizând fiecare încheiere cu violoncelul şi utilizând cu subtilitate pedalele pianului.

În *Sonata pentru violoncel şi pian* de Claude Debussy, culoarea sonoră se situa în zona transparenţei, iar stilul impresionist era realizat cu un deosebit rafinament. *Flageoletele* în duble coarde, cântate de violoncel, avea o mare limpezime. Iar sunetele în *pizzicato* erau însoţite de un *vibrato* foarte larg şi cu frecvenţă mare, astfel încât efectul sonor era de multe ori similar timbrului mandolinei. Muzicianul leton a interpretat acest opus cu un simţ estetic elevat. Învăluit de armoniile pianului, el reda cu multă autenticitate spiritul de *lamento* al temei secunde din *Prolog.* Această capodoperă a muzicii de cameră este plină de dificultăţi tehnice, însă Mischa Maisky lăsa impresia că *salturile mortale* fac parte din felul său ludic de a trăi şi a cânta. O interpretare desăvârşită.

După pauză, au urmat câteva lucrări spaniole. Cei doi artişti îţi reaminteau parcă ideea că în fiecare om ar dansa un spiriduş, doar că acesta trebuie stârnit, poate prin ritmuri şi melodii. O muzică ce te purta cu sine, de o solaritate şi pasionalitate răvăşitoare umplea sala Ateneului Român. Minunate erau acele 'valuri' dinamice realizate la violoncel în *Intermezzo* de Enrique Granados. Accentele dezvăluiau idiomul iberic.

Arareori am ascultat la violoncel un *crescendo* atât de frumos gradat, pe o trăsătură de arcuş către vârf. Bagheta se arcuia sub presiune şi se apropia de căluş, generând un sunet din ce în ce mai dens (iar violoncelul, se ştie, are arcuşul mai scurt decât cel de vioară sau cel de violă). În piesa *Cordoba* de Isaac Albéniz, pur şi simplu percepeai cum melodia se pulveriza în mai multe linii graţioase. Agogica de care se servea pianista Lily Maisky reda cu mare scrupulozitate atmosfera meditativă.

Cântecele populare spaniole de Manuel de Falla se succedau după principiul contrastant. Ele au încântat publicul, stârnind ropote de aplauze şi urale de bravo. Artiştii au fost rechemaţi la rampă de nenumărate ori. Cele trei bis-uri oferite au pus *cireaşa pe tort*: *Romance* de Alexander Skriabin, *Morgen* de Richard Strauss şi *Când te întâlnesc* - piesă rusească anonimă.

Cred că Mischa Maisky este unul dintre cei mai iubiţi artişti contemporani, iar recitalul său de la Bucureşti a fost un eveniment miraculos, o rază de speranţă spre o lume mai bună, lumea sunetelor muzicale.

Rahmaninov... la Craiova

Filarmonica „Oltenia" a deschis stagiunea cu o seară Rachmaninov, propunând pentru prima oară Simfonia-cantată *Clopotele*, partitură monumentală în care orchestra a colaborat cu corul (pregătit de tânăra Manuela Enache) şi cu solişti printre care s-au regăsit interpreţi cu glasuri frumoase şi dorinţă de se apropia cât mai fidel de sensurile lucrării (cântată în limba rusă) – soprana Diana Ţugui şi baritonul Ioan Cherata -, alături de experimentatul tenor Marius Budoiu, contribuind la realizarea unei construcţii sonore ample, alternând secvenţele lirice cu cele „în forţă", solicitând însă vocile într-o ţesătură adesea ingrată, integrate şi în structurile corale impetuoase, amplificate de intensităţile orchestrale subliniate prin intervenţiile alămurilor. La pupitru s-a aflat Emil Maxim, care, în deschiderea concertului, a abordat *Dansurile simfonice* op. 45, de asemenea foarte rar incluse în repertoriul curent, în care aşteptam o subliniere mai pregnantă a specificului fiecărei secţiuni. La repetiţia generală, dirijorul a insistat mai curând asupra tempilor şi a planurilor în forte, urmărind poate mai puţin frazarea, expresivitatea de un romantism cuceritor (în principiu), astfel încât supleţea şi eleganţa „dansantă" sau anvergura momentelor de apoteoză şi încărcătura ideatică, profund religioasă, din simfonie (la care dirijorul s-a referit însă în conferinţa de presă) nu s-au prea regăsit în demersul artistic, apelarea la fortissimo nefiind suficientă pentru a crea tensiunea gândită de autor. Pe de altă parte, sunetul orchestrei va trebui să câştige în rotunjime, consistenţă şi calitate, iar instrumentiştii să se implice efectiv pentru a depăşi stadiul parcurgerii corecte, chiar dacă salariile reduse şi alte probleme cotidiene marchează, firesc, starea lor de spirit. Dar şi melomanii se confruntă cu astfel de dificultăţi şi amărăciuni, venind în sala de concert sau de spectacol tocmai pentru ca, ascultând muzică bună în interpretări de cotă, să se încarce spiritual şi sufleteşte, să regăsească, pentru o clipă, starea „de bine" pe care doar cei de pe scenă o pot oferi cu generozitatea unor adevăraţi artişti. La acea conferinţă de presă am aflat însă detalii deosebit de interesante despre structura stagiunii, a Festivalului „Craiova muzicală" – ediţia XXXVII - sau a „Zilelor Municipiului", managerul general Gabriel Marciu, directorul artistic Marius Hristescu şi directorul de marketing Gheorghe Daniliuc menţionând şi faptul că Ministerul Culturii şi forurile locale susţin efectiv toate proiectele ansamblului şi că există deci, sub aspect financiar, toate premisele pentru ca Filarmonica să deruleze o activitate bogată, reuşind să invite şi solişti sau dirijori din ţară şi din străinătate, dorind ca publicul, care face adesea ca sala să fie neîncăpătoare, să trăiască bucuria unor seri muzicale memorabile. Trecând de spaimele teribile ale „restructurărilor" din vară, când vreo 40 de instituţii culturale din ţară ar fi urmat să dispară aberant, noua echipă de conducere are acum şi entuziasmul şi dăruirea şi „pârghiile" necesare revigorării unui ansamblu care, din 1947, reprezintă un punct de referinţă al culturii din Bănie, continuând o tradiţie a concertelor simfonice care, anul acesta, împlineşte 106 ani şi deci merită onorată cum se cuvine.

Anca FLOREA

Cracovia între "Cer şi pământ"

Nu se întâmplă prea des ca Polonia să aibă ocazia de a descoperi cultura muzicală românească. Din nefericire, în aprilie 2010 Festivalul de Cultură Românească, asemeni altor câteva evenimente culturale, a fost amânat din pricina nefericitului accident aviatic în care au fost implicate oficialităţile poloneze. Din fericire însă, mulţumită eforturilor Institutului Cultural Român din Varşovia şi Corului Radio Polonez din Cracovia muzica românească a răsunat din nou în fosta capitală regală poloneză. Într-o seară de sâmbătă, pe 2 octombrie 2010 în biserica Sf. Barbara a avut loc mult aşteptatul concert intitulat „Dacia Cantat – Între cer şi pământ". Corul Polonez Radio din Cracovia aflat sub îndrumarea permanentă a lui Piotr Piwko a cântat acum sub bagheta dirijorului român Voicu Enăchescu.

În acea seară publicul polonez a fost familiarizat cu multe aspecte ale muzicii româneşti. Printr-un program inspirat ales publicul s-a bucurat de alternanţe între lucrări religioase de tipul imnurilor liturgice bizantine şi cântece tradiţionale româneşti. Publicul a fost fermecat încă de la primele sunete ale lucrării *Doxa Patri* compusă de Dimitrie Suceveanu. Apogiaturi atipice, glissando-uri şi note lungi în bas au răsunat oarecum neobişnuit în interiorul bisericii de tip Baroc. Muzica a rezonat liber în vastul spaţiu al bisericii datorită şi lipsei aplauzelor dintre părţile pieselor; astfel fiecare persoană din public a putut savura armoniile cu adevărat magice. *Heruvicul* de Anton Pann, cealaltă piesă de secol XIX, a fost cel puţin la fel de impresionantă. Apoi a sosit momentul compoziţiilor religioase de secol XX – sunetul de o claritate incredibilă a Axionului – singurul cântec interpretat simultan atât de vocile bărbăteşti cât şi de cele feminine. Următoarea piesă a fost *Psalmul 123* de Marţian Negrea, o lucrare cu oarecare tentă mistică şi uşor întunecată, presărată însă cu elemente evidente ale muzicii bizantine. Ultima piesă din prima parte a concertului a fost *Stihira a II-a* compusă de Nicolae Lungu, o piesă ce abundă în sonorităţi majore, unisonuri şi octave paralele menite să tensioneze discursul muzical.

Cea de a doua parte a concertului a adus în atenţia publicului creaţia muzicală din România privită de această dată din perspectiva compozitorilor de secol XX. Am avut ocazia să ascultăm *Floare Albastră* compusă de Vasile Spătărelu, o piesă fascinantă în special prin climax-ul adus minunat de sopranul conturat cu un mers paralel de terţe. *Mă mieram* a lui Mihail Jora face trimitere la dansurile populare, iar *Păstoriţa* compusă de Marţian Negrea a invitat publicul la calm şi contemplare. *Suita veche din Bihor*, piesă în care au predominat unisonurile şi unde am putut identifica permanente schimbări şi transformări ale punctului culminant a fost compusă de Francisc Hubic inspirat de muzica specifică zonei carpatice din România. A urmat *Visare*, piesă absolut fermecătoare a compozitorului român Dan Buciu, remarcabilă prin legăturile armonice subtile.

Cea de a treia parte a fost dedicată familiarizării publicului polonez cu muzica populară românească. Am putut asculta un aranjament după piesa *Lume, lume* a Mariei Tănase. Această piesă a fost aranjată special cu ocazia acestui concert de Hubert Kowalski şi a fost urmată de *Bordeiaş, bordei, bordei* de Anton Pann, piesă cu un caracter nu prea diferit de cel a muzicii balcanice şi cu armonii mai puţin întâlnite ori utilizate în Europa Centrală. Pentru a evidenţia cum se cuvine finalul concertului, dirijorul a ales să prezinte publicului o piesă fără text – o piesă spectaculoasă şi plină de viaţă, dansul *Chindia*, transpus în partitură de Alexandru Paşcanu. O parte din această ultimă piesă a putut fi auzită încă o dată fiind aleasă ca piesă de bis.

Corul Polonez Radio din Cracovia a fost la înălţime pe tot parcursul concertului. Cele câteva probleme de ordin interpretativ – ambitusul extins al pieselor, armoniile dificile, cromatismele – nu au reprezentat un obstacol pentru vocile omogene şi splendid sincronizate. Pregătirea unui program de această anvergură, într-o limbă absolut necunoscută a fost o adevărată provocare pentru muzicienii care nu au avut contact niciodată cu limba română; însuşi dirijorul a fost foarte preocupat de lucrul asupra pronunţiei corecte. Cooperarea cu un lector specializat în limba română a fost absolut necesară artiştilor pentru a se putea obişnui cu regulile gramaticale şi fonetice, dar şi cu sensul textelor din piesele interpretate.

Un alt aspect dificil a fost constituit de întâlnirea muzicienilor cu o lume muzicală în întregime nouă, cu melodică specifică şi foarte diferită de cea poloneză. Piotr Piowko, dirijorul care s-a ocupat de pregătirea corului pentru acest concert, a accentuat faptul că membrii corului au fost realmente fascinaţi de aura muzicii bisericeşti, de simplitatea dar în acelaşi timp de forţa pe care o emană în acelaşi timp

această muzică: "Cultura religioasă atât de diferită ne atrage pe noi, polonezii. Rămaşi în vechile tradiţii romane, cunoaştem şi apreciem propriile obiceiuri, dar contactul cu liturghia ortodoxă înseamnă pentru noi, de fiecare dată, o remarcabilă experienţă şi cunoaştere". Pregătirea piesei *Visare* de Dan Buciu a fost o provocare substanţială mai ales că simpla redare a înlănţuirilor acordice s-a dovedit a nu fi suficientă. Muzicienii au trebuit să îşi însuşească limbajul muzical, să se obişnuiască cu acesta. Formaţia corală este obişnuită cu diverse colaborări dar nu se întâmplă deseori să aibă şansa unui concert cu program a capella sub bagheta unui dirijor atât de expresiv cum este Voicu Enăchescu. Cooperarea cu dirijorul român a fost extrem de folositoare pentru muzicienii polonezi. Acesta nu numai că a pregătit muzical membrii corului, dar a şi dirijat într-o manieră ce a pus în evidenţă aspecte diverse ale interpretării corale. Voicu Enăchescu a pregătit pentru public un vast repertoriu; alegerile domniei sale au ţintit către o interesantă compilaţie de piese valoroase ale tezaurului muzical românesc. Talentul, experienţa şi cunoştinţele vaste ale lui Voicu Enăchescu au fost esenţiale pentru succesul indubitabil al concertului.

A fost aceasta ultima întâlnire cu muzica românească? Să sperăm că nu. Într-adevăr, tezaurul muzical coral al acestei ţări este unul ce merită descoperit şi promovat în toată Europa. Cu siguranţă entuziaştii muzicii poloneze vor putea fi absorbiţi cu uşurinţă de farmecul specific al armoniei şi melodicii muzicii româneşti. Cum însuşi dirijorul Piotr Piwko a afirmat: "Pentru mine a fost o adevărată descoperire, nu m-am aşteptat ca muzica românească să ascundă atâtea comori. Avem deja câteva idei de a repeta abordarea repertoriului românesc". Aşteptăm aşadar următoarea întâlnire dintre cultura poloneză şi cea românească, întâlnirea muzicală "Între cer şi pământ".

Marta CIESIELSKA

Recitalul *CON TEMPO*

Marcel FRANDEŞ

Cvartetul de coarde *Con Tempo* - alcătuit din Bogdan Şofei - vioara I, Ingrid Nicola - vioara a II-a, Andreea Banciu - violă şi Adrian Mantu - violoncel, cărora li s-a alăturat acordeonistul Timo Kinnunen - a evoluat marţi 19 octombrie 2010 în sala Ateneului Român, interpretând un program divers şi incitant : *Cvartetul de coarde «Music in Square»* (primă audiţie românească) de Maya Badian, *Cvintetul pentru cvartet de coarde şi acordeon «Why me?»* (primă audiţie absolută) de Anna Veismane, *Passacaille* (aranjament pentru acordeon) de Georg Muffat, *Les Anges* (aranjament pentru acordeon) de Olivier Messiaen, *Cvartetul de coarde «Black Angels»* (primă audiţie românească) de George Crumb şi *«Five Tango Sensations» pentru cvartet de coarde şi acordeon* de Astor Piazzolla. Recitalul a fost organizat de Institutul Cultural Român, în colaborare cu Filarmonica *George Enescu* din Bucureşti. Un recital cameral plin de spirit, tinereţe, spontaneitate şi înaltă artă interpretativă.

Cvartetul de coarde *Con Tempo* a fost înfiinţat în anul 1995 de către actualii săi membrii, pe atunci studenţi ai Universităţii Naţionale de Muzică din Bucureşti. Formaţia camerală a câştigat numeroase premii internaţionale la concursuri precum *Valentino Bucchi* (Roma) - Premiul I, *Brahms* (Hamburg) - Premiul II, *Schubert* (Gratz) - Premiul III, *Die Grosser Förderpreise* (München) şi, de asemenea, Premiul III şi Premiul publicului la Concursul Internaţional pentru Cvartet (Londra). Până în anul 2002 formaţia a deţinut poziţia de *Chamber Music Fellows* la *Royal Academy of Music* din Londra. Din anul 2003, ansamblul este *Cvartet în rezidenţă* la Galway (Irlanda).

Cel mai interesant opus interpretat a fost *Cvartetul de coarde «Black Angels»* (Îngeri negri) o lucrare - la vremea ei - de avangardă, a secolului 20, compusă de americanul George Crumb. Scrisă în urma războiului din Vietnam, lucrarea a fost dedicată *Cvartetului Stanley*, fiind datată 13 martie 1970 şi supranumită *13 imagini din Ţinutul Întunecat.* În cadrul acestei muzici programatice se succed tablouri sonore halucinante (*Noaptea insectelor electrice, Sunete de oase şi fluiere, Clopote pierdute, Muzica diavolului, Pavana Lachrymae, Îngerii Negri, Sarabanda La Muerte Oscura, Muzica lui Dumnezeu* şi *Voci antice*), în care timbrurile sunetelor par a se ivi dintr-o altă lume, probabil o lume a-umană, *in tempori belli*. Scriind acest cvartet, Crumb a făcut o sondare a viziunii mistice asupra universului, utilizând *tehnici timbrale extinse* (instrumente amplificate electric prin microfoane de contact, sonorităţi de pahare de cristal, *tam-tam, maracas*, lovituri în cutia de rezonanţă a instrumentului de coarde, vorbit în şoaptă şi scandare ritmată a unor numere simbolice precum 7 şi 13). Publicul a asistat la o manifestare scenică densă şi complexă. Fiecare dintre cei patru interpreţi contribuia la iniţierea, menţinerea şi transformarea unui straniu *sonotop*. În cele trei mari secţiuni ale lucrării (*Despărţirea, Absenţa* şi *Reîntoarcerea*), vioara reprezenta *muzica diabolică*, iar violoncelul, *vocea lui Dumnezeu*.

După 40 de ani de la prima ei audiţie, această lucrare se percepe ca o creaţie firească, profundă, nicidecum ca ceva experimental. Totul are aici sens. Deşi onomatopeele inundau scena (zbârnâitul unui roi de insecte zburătoare, acel *Cloc* plescăit, recitări cvasi-magice, *glissando*-uri miorlăite şi rostiri repetate *ducu-ducu, bum-pa, trinotat, sieben, dreizehn*) alternau cu zgomotele efective (scrâşnituri cu arcuşul tras după căluş, pocniri ale instrumentului şi *tremolo*-uri isterice), urmăream fascinat ecoul muzicii acesteia în 'oasele' neuronale ale craniului meu. Violoncelul era ţinut uneori cu capul în jos şi piciorul de sprijin în sus; viola pe partea laterală a gâtului, iar vioara sub braţul drept, precum o mandolină.

Aşa se face că momentul accidental al ruperii corzii violistei a întrerupt pentru câteva minute executarea lucrării atât de natural, de parcă făcea parte din scenariu.

Un moment interesant a fost *trio*-ul paharelor de cristal umplute cu apă (acordate) făcute să şuiere cu arcuşul, peste care se suprapuneau *flageoletele* violoncelului solistic. La sfârşitul lucrării iluminarea scenei a dispărut câteva secunde. Interpreţii au realizat o versiune plină de autenticitate. Grija pentru detaliu, unitatea mişcărilor instrumentale, convingerea intervenţiilor, diversitatea timbrală şi coordonarea ritmică sunt câteva calităţi remarcabile ale cvartetului *Con Tempo.*

Acordeonistul finlandez Timo Kinnunen a încântat publicul (printre care foarte mulţi tineri) atât prin spiritul său improvizatoric, cât şi prin rigoarea interpretării unor variaţiuni stricte grupate într-o minunată *passacaglie* (Georg Muffat). Minunat a sunat acea cadenţă picardiană ce a încheiat lucrarea. În piesa *Les Anges* am remarcat un sunet limpede, aerian, care sugera lumea păsărilor – îngeri, atât de dragă lui Olivier Messiaen, organistul, compozitorul, teoreticianului şi ornitologului francez din secolul 20. Timo Kinnunen se exprimă cu o uşurinţă fantastică. Ascultându-l, începi să iubeşti tonul acestui instrument arareori în postură solistică. Este un artist desăvârşit. De altfel, Timo Kinnunen a câştigat Campionatul Mondial de Acordeon la numai 16 ani. El a abordat muzică de *jazz,*dar şi muzică clasică, colaborând cu compozitori precum Astor Piazzolla, John Cage, Vinko Globokar, Alvin Curran şi Jukka Tiensuu. Muzicianul predă acordeonul, improvizaţia şi muzica de cameră la Conservatorul din Oulu (Finlanda)

Ciclul *Five Tango Sensations* (Cinci senzaţii de *tango*), compus de creatorul stilului *tango nuevo,* Astor Piazzola, a indus o starea de lâncezeală plăcută, o zacere în semiobscuritatea armoniilor îmbietoare sud-americane. Remarcabil a fost realizat momentul din *Loving*, în care *bandoneon*-ul (acordeon cu butoane) improviza, acompaniat de un coral al corzilor. În secţiunea finală, *Fear,* stilul *fugato* se îmbina miraculos cu accentele temperamentale ale *tango*-ului.

Cenuşăreasa braşoveană

Dan BUCIU

Înainte ca începutul (foarte ezitant) al uverturii la celebra operă rossiniană "Cenuşăreasa" să se audă, înaintea stingerii complete a luminilor din sală, privind numerosul public prezent în sala Operei din Braşov în seara lui 1 octombrie 2010 mă gândeam că toți copiii (mulți!) prezenți au "greşit" spectacolul luând o reprezentație gândită ca un basm "doar pentru adulți" drept o poveste dedicată lor (şi nu erau puțini cei mici de vârste de 4-5 ani!). Mă aşteptam ca plictiseala să pună stăpânire curând pe "micul public" şi condițiile de audiție să aibă de suferit.

La sfârşitul, triumfal (aş spune) al operei (calificativul se adresează în special prestației mezzosopranei Carmen Topciu care a încununat cu un final absolut remarcabil o deosebită performanță generală

vocală şi muzicală, deseori situată la cote valorice superlative), am constatat că, înafara unor mici incidente (datorate mai ales "prichindeilor"), copiii de peste 7-8 ani au fost realmente impresionați (instinctiv!) de geniul muzical numit Rossini care a reuşit să bucure, deopotrivă, pe cei mai mari şi pe cei mai mici.

Un imens merit la acest succes l-a avut, fără îndoială, colectivul Operei din Braşov şi în primul rând o garnitură valoroasă şi omogenă de solişti. Alături de Cenuşăreasă (Carmen Topciu) am reținut prestația lui Mihai Irimia, în evident progres vocal şi scenic; consider pe titularul rolului Don Ramiro ca pe un cântăreț cu un potențial vocal şi muzical deosebit, potențial încă valorificat parțial: experiența scenică ce va veni cuplată însă (obligatoriu) cu studii de perfecționare în specialitate îl vor putea urca foarte sus pe o scară valorică vocală. Muzicalitatea şi intuiția îl ajută foarte mult (pe lângă dotarea vocală nativă cu totul specială) şi depinde doar de el cât de departe este decis să ajungă.

Alături de protagoniştii amintiți, evoluții deosebite au avut şi ceilalți parteneri de scenă, cu roluri extrem de consistente: pe Valentin Marele l-am găsit într-o evidentă

revenire vocală. După un început ezitant şi-a regăsit aplombul vocal şi scenic conturând un extrem de convingător Dandini. Obişnuitul bas "rău" rossinian, cu note comice, burleşti, şi-a găsit o perfectă întrupare în Dan Popescu, excelent sub raport vocal şi scenic, conturând un plastic Don Magnifico. Cele două surori întruchipate de Nicoleta Chirilă şi Anda Pop au ştiut să firmeze în acelaşi timp şi un cuplu unitar (evident… "rău"!) dar şi să se evidențieze ca personaje relativ autonome: ambele au avut o foarte bună prestație scenică precum şi o performanță vocal pe măsură. În fine Marian Reşte a susținut rolul de compoziție Alidoro cu prestanța pe care o impune acest adevărat "Sarastro" rossinian. Regia, semnată de Carmen Dobrescu, ar putea suporta unele retuşuri, poate necesare actualmente.

Corul bărbătesc a fost din nou la superlativ (maestru de cor Diana Bâldea). Orchestra şi dirijorul Traian Ichim s-au integrat (cu unele minusuri însă) în nota generală foarte bună a spectacolului, întregind imaginea tot mai bună degajată de instituția braşoveană, aflată pe o pantă permanent ascendentă din momentul în care a avut şansa să se întâlnească cu Cristian Mihăilescu, directorul general actual (şi regizor de prestigiu internațional), cel care a transformat un teatru muzical mediu sub raport valoric într-unul puternic şi de prestigiu, chiar şi în contextul nefavorabil oferit de anii pe care-i traversăm.

Astfel, spectacolul de vineri seara s-a dovedit a nu fi "cenuşăreasa" repertoriului Operei braşovene, ci un punct de vârf (sub raportul performanței artistice) al colectivului muzical ce activează cu multă pasiune şi profesionalism în frumosul oraş aflat la poalele Tâmpei.

Premiile Cvartetului *Arcadia* la Lugano şi Hamburg

Tatiana OLTEAN

Format din foşti studenţi şi masteranzi ai Academiei de Muzică „Gh. Dima" din Cluj-Napoca la iniţiativa violonistului şi profesorului Nicuşor Silaghi, Cvartetul *Arcadia* a cucerit scena internaţională a muzicii de cameră la finele anului 2009. **Ana Török-Bogăţilă** şi **Răsvan Dumitru** (vioară), **Traian Boală** (violă) şi **Török Zsolt** (violoncel), membrii actuali ai cvartetului, s-au întors de la *Concursul „Gianno Bergamo"* (Lugano) cu Premiul al doilea (premiul I nu s-a acordat), şi de la *Concursul Internaţional de Muzică de Cameră* din Hamburg cu Premiul I, Premiul Special „Felix Mendelssohn-Bartholdy" şi Premiul Special „Johannes Brahms". Cunoscut până la acel moment mai mult pe plan local, ca laureat al *Concursului de Interpretare* al *Societăţii Române Mozart* (Cluj, 2006) şi al *Concursului de Muzică de Cameră „Ferdinand Weiss"* (Cluj, 2007), Cvartetul *Arcadia* face primii paşi pe scenele internaţionale în 2007, în Ungaria, Austria, Olanda şi Germania.

Formaţie cu un repertoriu impresionant pentru vârsta ei, dar şi a membrilor componenţi, *Arcadia* are deja un "ceva" al ei, un sunet inconfundabil şi o naturaleţe a actului artistic provenită din emoţia autentică a unui mesaj sincer şi, evident, din anii de muncă ce i-au adus aici.

Arcadia este, din primăvara lui 2009, prima formaţie de muzică de cameră românească membră ECMA (*European Chamber Music Academy*, Viena), un for cultural-artistic european care identifică cele mai performante tinere ansambluri de muzică de cameră (triouri şi cvartete), oferindu-le sprijin prin intermediul cursurilor de măiestrie etc.

Pentru Cvartetul *Arcadia*, momentul Hamburg a însemnat un punct de cotitură în cariera lor: "Noi gândim deja în termeni de <<înainte de Hamburg>> şi <<după Hamburg>>, pentru că aceste premii ne-au oferit un punct de pornire", ne-a mărturisit Răsvan Dumitru, violonistul secund al formaţiei. Este vorba de imprimarea primului CD cu vizibilitate internaţională, de colaborarea cu Claudia Fehland-Köster, de la agenţia de impresariat artistic *Vivace*, impresar specializat pe ansambluri de muzică de cameră şi reprezentanta unor formaţii celebre precum Cvartetul *Sine Nomine*, cei *12 Cellişti ai Filarmonicii din Berlin*, Cvartetul *Atrium*, Cvartetul *Vogler*.

În această vară, cvartetul a fost invitat să participe la *Internationale Kammermusik Sommerakademie* de la Nordhorn (Germania), unde au lucrat sub îndrumarea unora dintre cei mai valoroşi interpreţi şi profesori de muzică de cameră ai momentului: Eberhard Feltz, activ la *Universitatea de Muzică „Hanns Eisler"* din Berlin şi mentor al unor formaţii cunoscute precum Cvartetele *Vogler*, *Kuss*, *Faust*, *Abraxas*, *Atrium* şi *Ebène*, Stefan Metz, fondator al Cvartetului *Orlando* şi director al *Festivalului Orlando* şi al *Dutch String-Quartet Academy* din Amsterdam şi Jürgen Kussmaul, profesor de violă şi de muzică de cameră la *Academia de Muzică "Robert Schumann"* din Düsseldorf.

Cvartetul *Arcadia* pregăteşte în această toamnă un recital în cadrul Festivalului *„Toamna Muzicală Clujeană"*, înaintea plecării la Viena în vederea unui curs de masterat pe perioada unui an, care oferă formaţiei condiţiile prielnice pentru a creşte şi a se impune între tinerele cvartete europene de referinţă. „Am fost nevoiţi să luăm această decizie, în contextul în care toţi patru activăm fie în *Orchestra Filarmonicii de Stat „Transilvania"*, fie în *Orchestra Operei Naţionale Române* din Cluj-Napoca, timpul dedicat repetiţiilor cu cvartetul fiind insuficient. Au contribuit la această decizie şi posibilităţile de afirmare destul de limitate de aici – şi mă refer la o veritabilă activitate concertistică ce ar putea asigura un trai decent care să ne permită să ne concentrăm asupra muncii cu cvartetul. Avem, în acest an pe care îl vom petrece la Viena, posibilitatea să lucrăm împreună zilnic, fără să ne facem griji materiale sau să ne risipim în alte activităţi adiacente, deşi avem posibilitatea să participăm şi la alte cursuri. Se întâmpla, în timpul stagiunii, să facem progrese mai lente decât realizam în trei luni de vacanţă, în timpul verii, când eram eliberaţi de lucrul în orchestră" (Răsvan Dumitru). Această situaţie este, pentru *Arcadia*, încă un moment decisiv în cariera lor, care le permite să susţină şi concerte; într-adevăr, au programate recitaluri în toată Europa până în vara anului 2012, când urmează să înceapă o colaborare cu un nou impresar, Pedro Kranz, director al Agenţiei de Impresiariat Artistic *Cecilia* (Geneva), căruia i-au fost recomandaţi de către Shmuel Ashkenasy, fondatorul celebrului Cvartet *Vermeer* şi membru în comisia Concursului de la Hamburg, care s-a oferit să îşi aducă la rândul său contribuţia pentru promovarea formaţiei.

Întrebaţi dacă îşi doresc ceva în mod special, membrii cvartetului *Arcadia* au răspuns că au instrumente bune, dar că şi-ar dori unele care „vorbesc limba italiană", instrumente la care ar putea avea acces doar prin intermediul unor fundaţii specializate în acest domeniu. Procedura, în schimb, este foarte laborioasă şi îndelungată şi depinde, bineînţeles, de procurarea fondurilor necesare. Şi-ar dori, de asemenea, imprimări la case de discuri prestigioase, precum EMI sau Deutsche Gramophon. În aşteptarea realizării acestor visuri, *Arcadia* se cufundă în muncă, îmbogăţindu-şi permanent repertoriul şi perfecţionându-se în interpretarea muzicii de cameră.

Printre proiectele importante ale formaţiei din anul următor se numără participările la *Concursul Internaţional de Muzică de Cameră* de la Osaka (mai 2011) şi la *Concursul „Premio Paolo Borciani"* (iunie 2011, Italia), pentru care le urăm, încă de pe acum, mult succes!

Hălăduind prin cluburi

Florian LUNGU

Mărturisesc că nu sunt un participant fervent la viața cluburilor de jazz din Capitală – ceea ce, desigur, nu înseamnă că le ocolesc... Astfel, în seara de vineri 22 octombrie m-am prezentat în urma unor invitații primite prin internet, nu la unul, ci la două asemenea veritabile nuclee de condensare a interesului pentru numitul compartiment al artei sunetelor.

Mai întâi am făcut cunoştință cu **Clubul Uniter** din strada George Enescu, descoperind aici un ambient cât se poate de agreabil, de bun gust, înnobilat de evoluția „one women show" la un pian bine acordat şi cu o sonoritate deosebită, a **Danielei Nicolae**, nimeni alta decât... colega mea de birou de la **Radiodifuziunea Română**. Fostă elevă a muzicianului profesor **Marius Popp**, doctor în istoria jazz-ului – dar şi medic titrat, în accepțiunea proprie a substantivului – **Daniela Nicolae** se poate mândri, ca interpretă pe claviatură, cu apariții în concerte şi festivaluri, cu premii în țară şi străinătate, ba chiar şi câştigătoare (prin selecție de casete demo) a unei burse la **Berklee College Of Music** din Boston căreia, din păcate, nu i-a putut da curs. Tot ea are la activ o serie de înregistrări de studio – pe când un CD? – în versiuni de combo şi împreună cu soliste vocale. Dar ea a dorit să fie utilă promovării jazz-ului odată în plus ca redactoare / realizatoare de emisiuni pentru **Radio România Muzical** (în fiecare sâmbătă şi duminică de la orele 18,10 ***„Colecția de jazz"***), periodic şi de transmisiuni în direct. Producțiuni media de cert nivel profesionist, bine concepute, cu selecții riguroase şi prezentări inspirate. Revenind la serile de la **Clubul Uniter**, m-am bucurat să o regăsesc pe **Daniela Nicolae** ca posesoare a unei pianistici bogate, variată ca formule de concretizare, dar beneficiind acum de mai multă maturitate, de un real discernământ estetic, calități ce au venit să pună în valoare fantezia sa improvizatorică.

Manuela Cara şi Puiu Pascu

În aceeaşi seară am ajuns la **Art Jazz Club** din str. Dem I. Dobrescu spre a revedea peste decenii o vocalistă a noastră stabilită de cincisprezece ani (din 1995) în Canada. Născută în Bucureşti într-o familie în care muzica era „la ea acasă", **Manuela Cara** a urmat de timpuriu studii de vioară şi de pian la **Liceul „George Enescu"** şi de tehnică vocală la **Şcoala Populară de Artă**. Doi reputați maeştri ai jazz-ului autohton, **Johnny Răducanu** şi mai târziu în străinătate **Iancsi Körössy** i-au îndrumat paşii în cultivarea jazz-ului ca vocalistă improvizatoare. A debutat în 1983 în contextul **Festivalului de Jazz** de la Sibiu, fiind apoi aplaudată la sărbătorile festivaliere de la Braşov, Costineşti, Iaşi, în continuare concertând în România, dar şi în Franța, Germania, Olanda, Belgia, Canada. Ne amintim de seara de 28 decembrie 2006 când **Iancsi Körössy** şi-a sărbătorit împlinirea vârstei de 80 de ani printr-un concert la Ateneul Român, **Manuela Cara** numărându-se printre invitați. Reîntoarsă în această toamnă pentru câteva luni pe meleagurile natale, solista a compărut pe scena de la **Art Jazz Club** cu un recital de lansare a recent editatului CD ***„Let's Fall In Love"*** înregistrat împreună cu tandemul pianistic **Iancsi Körössy – Ramona Horvath**. Un album ce a venit să confirme disponibilitățile timbrale, inventivitatea creativă, capacitatea de a genera swing în interpretare, atribute proprii **Manuelei Cara** valorificând reînveşmântarea în manieră proprie a unor teme standard din repertoriul internațional, în alternanță cu hituri ale muzicii pop româneşti. Fiind însoțită în apariția ei actuală de pianistul **Puiu Pascu** şi de bass-istul **Ciprian Parghel**, de prezentatorul **Alexandru Şipa**, timida debutantă de acum 20 de ani înlocuită azi de interpreta stăpână pe sine, etalând acea dezinvoltură datorată experienței acumulate în nenumărate evoluții scenice, a încântat audiența prin glasul de amplu vibrato, prin firescul interpretărilor şi exteriorizarea unei intense bucurii lăuntrice.

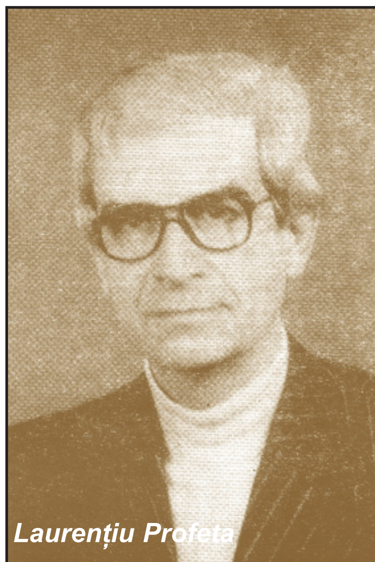
Am remarcat de asemenea revenirea pentru un scurt răstimp în țară a apreciatului nostru trompetist **Emil Bâzgă** (care trăieşte şi activează la New York ca profesor de muzică clasică şi interpret de jazz) cântând împreună cu pianistul **Marius Vernescu** (care se produce deopotrivă în țară şi, periodic, în Italia) atât la **Art Jazz Club** cât şi ca invitați ai emisiunii ***„Unora le place"*** care se difuzează în fiecare vineri seara de la orele 23,00 pe **TVR 2**). La apariția discului amintit şi a altora trei (**Cătălin Tîrcolea** – ***„Synvionai II"***, **Maria Răducanu** – ***„Ziori"***, **Eduard Jak Neumann** – ***„Curtainbust"***), precum şi la concertul susținut de grupul ilustrului pianist american de culoare **Herbie Hancock** la Sala Palatului – consemnări / cronici în viitorul număr al revistei. (Foto Marius G. Mihalahe)

Omagiu breslei

Octavian URSULESCU

Între atâtea relatări şi amintiri din „interior”, deci din partea membrilor UCMR, poate că şi gândurile venite din partea unui „simpatizant extern” pot interesa. De fapt, aş zice, importantă pentru breasla profesioniştilor muzicii este înainte de toate imaginea dinafară, pentru că nu o dată, din păcate, realizările de excepţie ale Uniunii, în absenţa unui PR profesionist, nu ajung la cunoştinţa marelui public...

Nu voi recurge la consultarea arhivelor, o vor fi făcut istoricii de profesie, ci voi face apel doar la propriile amintiri. Am început să public cronici muzicale încă de când eram foarte tânăr; erau anii când la Braşov se desfăşurau primele ediţii ale festivalului „Cerbul de aur”, 1968 – 1971. Acolo am avut ocazia să cunosc personal, să intervievez, să preţuiesc compozitori de vază, unii dintre ei onorându-mă ulterior cu prietenia lor: Nicolae Kirculescu, Edmond Deda, Aurel Giroveanu, H. Mălineanu, Ion Cristinoiu, Elly Roman, Laurenţiu Profeta, George Grigoriu, Vasile Veselovschi, Radu Şerban, Temistocle Popa, Horia Moculescu – adevăraţi monştri sacri, pe care-i priveam cu admiraţie; cu unii dintre ei aveam să mă reîntâlnesc din 1980 la festivalurile „Melodii” de la Polivalenta bucureşteană şi apoi din 1983 la festivalul de la Mamaia, pe care le-am prezentat. Acolo, la „Cerbul de aur”, am avut ocazia să admir valoarea creaţiilor compozitorilor noştri de frunte, pe care le-am redescoperit şi le-am apreciat cum se cuvine în versiunile oferite de interpreţii de peste hotare, de la Julio Iglesias la Jacques Hustin, de la Helena Vondráčková la Thérèse Steinmetz, de la Frida Boccara la Joe Dolan, pentru a nu da decât câteva nume. Impresionant era atunci caietul (de fapt un tom impresionant) conţinând peste o sută de melodii româneşti, cu partiturile respective şi textul tradus în câteva limbi de circulaţie. Acest volum se trimitea tuturor partenerilor (televiziuni, impresari, case de discuri), aşa încât fiecare îşi alegea, ascultând pe îndelete, melodia dorită, nemaivorbind că în felul acesta se făcea o propagandă serioasă muzicii uşoare româneşti. Prestigiul UCMR, direct implicată în organizarea acestui festival internaţional, era imens, chiar dacă atunci organizatorii, TVR, nu introduceau decât un român în juriu (maestrul George Sbârcea), în timp ce la ediţiile de după 1990 ai noştri ocupă cam jumătate din scaunele juriului şi din păcate nu compozitorii de vază sunt în prim-plan, aşa cum ar fi normal. Mai mult, la aceste ediţii post-revoluţionare s-a renunţat la caietul de cântece de care am scris mai sus, cu rezultate vizibile: titlurile reprezentative, numele importante ale genului lipsesc aproape cu desăvârşire, deoarece s-a trecut la un sistem aberant, în care o singură persoană din TVR decidea ce titluri, în număr de numai trei, să se trimită ţării respective! Ce să alegi din numai 3 piese? Nu aveai de ales, asta ţi se trimite, asta alegi, crezând probabil că sunt melodiile cele mai bune din ţara gazdă! Şi aşa, subliminal, a început inocularea ideii că „dinozaurii” trebuie eliminaţi, că melodiile scrise de ei nu mai interesează pe nimeni, promovându-se creaţii adesea lipsite de consistenţă. Însăşi scăderea nivelului artistic al festivalului, a interesului publicului trebuie legate de acest subiectivism feroce, de această politică protecţionistă faţă de preferaţi şi prieteni de casă. Acelaşi lucru s-a petrecut, cu consecinţe şi mai grave, la festivalul de la Mamaia, la a cărui decădere asistăm an de an, fără a putea face ceva. Şi mai grav: festivalul de la Mamaia a fost înfiinţat în 1963 de UCMR, dar, din motive care îmi scapă, el n-a fost înregistrat ca atare la OSIM, ceea ce a permis ca după 1990 să treacă de la unul la altul, instituţia care i-a dat viaţă fiind treptat aruncată din cuib, aşa cum procedează puiul de cuc. S-a ajuns la situaţia inacceptabilă ca anul acesta, la ediţia festivă, a 40-a, numele UCMR să nu fie pomenit, aşa cum era normal, în calitate de „părinte” al manifestării, mai mult, să se acorde (vorba vine, doar s-a lecturat o listă) distincţii cui vrei şi nu vrei, dar nu şi UCMR, deşi se putea profita de prezenţa lui Horia Moculescu, compozitor de vază, pe scenă.

Laurenţiu Profeta

UCMR înseamnă foarte mult pentru mine, socotind şi faptul că din 1990 sunt redactor al revistei „Actualitatea Muzicală”, post câştigat prin concurs (m-am „luptat” cu compozitoarea Claudia Daniela Nacu), străduindu-mă în tot acest răstimp să fac cât mai mult pentru muzica uşoară românească, prin articole, prezentările de pe CD-urile antologie editate de UCMR, dar şi prin activitatea paralelă, pe scenă sau la TV, în care am pus mereu în prim-plan creaţia originală, valoarea, profesionalismul. În acest sens nu pot uita emisiunea pe care am gândit-o, scris-o şi realizat-o (împreună cu Nicoleta Păun) la TVR, „Portret în oglindă”, dedicată în exclusivitate compozitorilor români de muzică uşoară (de ce a fost desfiinţată după un an, deşi avea buget aproape zero, doar şefii de la televiziunea publică ne-ar putea spune!). Datorită acestei emisiuni, TVR posedă în arhivă interviuri unice cu Aurel Giroveanu, Alexandru Mandy, Vasile Veselovschi, George Grigoriu, Gică Petrescu şi mulţi alţii. Dar, vorba bancului cu miliţianul şi înecatul care striga „Ajutor!” în mai multe limbi, la ce i-a folosit? Mai vedeţi emisiuni despre compozitorii români de muzică uşoară la TVR? În aceeaşi direcţie s-a înscris concursul realizat împreună cu Titus Munteanu, „Şlagăre în devenire”, tot de la TVR, în care ani la rând compozitorii noştri de frunte şi-au lansat creaţii în primă audiţie, sau “Top TV”, realizată cu Aurora Andronche..

Asta am vrut să exprim în acest articol şi nu ştiu dacă am reuşit: că de 42 de ani sunt trup şi suflet alături de tot ce înseamnă valoare în mizica uşoară românească, sub stindardul UCMR, de aceeaşi parte a baricadei de luptă împotriva prostului-gust, imposturii, vulgarităţii!

Respectul faţă de Maeştri

Ana-Maria SZABO
Mihai CHIHER

Totul, la ediţia a V-a a festivalului internaţional de muzică uşoară „Dan Spătaru" de la Medgidia, a purtat pecetea respectului faţă de înaintaşi, de marile valori ale muzicii uşoare româneşti, faţă de Maeştri, aşa cum nu s-a întâmplat acolo unde trebuia, la ediţia festivă a festivalului de la Mamaia. Iată însă că, aşa cum s-a mai relatat, misia aceasta şi-o asumă manifestări care surclasează competiţia de pe litoral prin seriozitate, rigoare, valoarea premiilor, profesionalism. Cel dintâi a fost festivalul internaţional „George Grigoriu" de la Brăila, urmat acum de cel de la Medgidia. Elementul comun, care le conferă ţinută unică, este acompanierea concurenţilor de valoroasa orchestră condusă de compozitorul Ionel Tudor (pian), având în componenţă un alt compozitor remarcabil, pe Andrei Tudor (claviaturi). Aşa se explică orchestraţiile

Marcela Scripcaru

de mare calitate realizate pentru piese necântate de mulţi ani de zile, descoperite de interpreţi în colecţia de şlagăre a lui Dan Spătaru (fiecare concurent a dat viaţă obligatoriu unei melodii lansate de marele artist). Ceilalţi componenţi ai redutabilului band: Dan Marin Ioniţă – saxofon, percuţie, Eugen Tegu - chitară bas, Laurenţiu Ştefan – tobe, Dan Pirici – percuţie, Marian Georgescu – chitară, la care trebuie obligatoriu să-i amintim pe colaboratorii apropiaţi: Aida Borovină şi Georgiana Mircea – backing vocal, Ion Topciu, Octavian Chiţu – recuziteri, Marius Văduva – sunetist (acesta şi-a pus aparatura proprie la dispoziţia Marinei Voica, pentru formidabilul ei recital). În condiţiile în care alte televiziuni importante au refuzat transmiterea, în frunte cu TVR, care anterior înscrisese chiar pe site-ul propriu festivalul (în schimb o face în cazul tuturor şuşanelelor cu vedete expirate de peste hotare!), manifestarea a fost transmisă în direct de OTV şi de postul constănţean Neptun TV, care a şi pus la dispoziţie toată logistica necesară. S-a urmărit şi peste hotare, dovadă mesajele

de felicitare primite din Grecia de la cântăreaţa Cristina Tsouris, din Italia de la Ramona Bădescu, din Suedia de la fam. Marian Gheorghe, din SUA de la fam. Ani şi Nic Andrei. Dar şi din ţară au curs felicitările, ceea ce cu siguranţă i-a bucurat pe organizatori. Între cei mai entuziasmaţi au fost compozitorul Jolt Kerestely, interpretele Lucky Marinescu şi Sirma Granzulea, avocatul Dorin Irimia, promotor al unor spectacole de anvergură, fam. Livia şi Vali Gauzin, Domnica şi Sorin Ivanov, de la Crişan, din inima Deltei Dunării... Compozitorul Marcel Dragomir s-a declarat încântat de calitatea sunetului (Sorin Gheorghe), lucru rar la transmisiile în direct, iar Margareta Pâslaru, colegă cu Spătaru în atâtea turnee de succes (cine poate uita melodia lui Aurel Manolache, „Ale tale", cu care cei doi au cucerit Trofeul festivalului de la Varadero, în Cuba?), a creionat gânduri emoţionante: „Felicitări familiei Spătaru, regret că nu pot fi cu voi, dar vă aplaud sincer. În această zi memorabilă, vorba duetului, „Ale tale, ale tale"... sunt inimile noastre, Dănuţ!"...

Am amintit de familia Spătaru (în sală s-au aflat şi fiica interpretului omagiat, Dana, avocat de profesie, nepoţica Măriuca, dar şi sora lui Dan, "Puica", profesoară legendară de limba română în oraş). Festivalul de faţă a fost visul dintotdeauna al văduvei artistului, doamna Sida, şi iată că, după trei ediţii neconforme cu respectul faţă de memoria şi moştenirea artistului, ultimele două au fost la mare înălţime, datorită implicării responsabile a primarului Marian Iordache şi a vice-primarului Sorin Ţuţuianu (preşedinte al comitetului de organizare). Aceştia au coordonat totul cu discreţie şi eleganţă, nu cum se întâmplă la Mamaia, unde premiile sunt stabilite şi înmânate de... consilierii judeţeni, ale căror legături cu muzica sunt, evident, nule. Organizatori eficienţi ai festivalului de la Medgidia au fost Consiliul local, Radio România, Asociaţia naţională a caselor de cultură ale sindicatelor din România (prin gazda manifestării, Casa de cultură „Lucian Grigorescu", deşi, fiind o sală de spectacol, mai firesc ar fi să poarte numele lui Dan Spătaru!). Admirabila echipă a fost întregită de Titus Andrei – director de festival, Daniel Gheorghe – director artistic (mare iubitor al muzicii uşoare, el a muncit enorm), Dana Lăzanu – scenografie (mai bună ca la Mamaia,

aici n-a căzut nimeni!). Şi nu în ultimul rând a contat imens sprijinul din partea celor 14 sponsori, în frunte cu sponsorul principal Lafarge Ciment Bucureşti, ceea ce a făcut ca premiile să fie (prea) mari, în aceste condiţii de criză şi la nivel de amatori. În sală au fost numeroase personalităţi, între care senatorul Nicolae Moga şi deputatul de Medgidia Mihai Lupu (acesta a şi înmânat un premiu).

Vorbeam, chiar în titlu, de respectul faţă de Maeştri. Marii dispăruţi ai muzicii noastre uşoare au fost omagiaţi şi cinstiţi cum se cuvine de fiecare dată când li se cântau piesele. E vorba de compozitorii George Grigoriu, Edmond Deda, Florin Bogardo, Ion Cristinoiu, Şerban Georgescu, de interpreţii Aurelian Andreescu şi Mădălina Manole, de textierii Mircea Block, Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu, Harry Negrin, Mihai Dumbravă... Însăşi includerea lor în program denotă grija pentru un repertoriu de calitate,

M. Dauer şi D. Gheorghe

care să-i ajute pe tineri să urce treptele măiestriei, asemeni idolilor lor. Înseşi momentele artistice care au deschis festivalul au fost pilduitoare: micuţa de 12 ani Elena Zlatov, cu numeroase premii la activ, a interpretat „Să cântăm chitara mea” de Temistocle Popa, iar fanfara oraşului, dirijată de Adrian Dumitrache, ne-a reamintit câteva şlagăre ale lui Dan Spătaru, dar şi momentul emoţionant când l-a acompaniat pe acesta la ceremonia de acordare a titlului de „Cetăţean de onoare”, pe 21 octombrie 2001. Manifestarea a fost popularizată prin afişe, panouri, program de sală, toate cu mici omisiuni sau greşeli, dar frumoase. Iar în foyer-ul sălii te întâmpina o mică expoziţie (e de dorit ca în viitor să fie mai amplă, dar e un început) legată de cariera lui Dan Spătaru.

Juriul a fost unul mic şi competent, aşa cum ar trebui să fie la toate manifestările de gen: Cornel Fugaru – preşedinte, Mirabela Dauer, Raoul, Sida Spătaru, Andreea Andrei, Titus Andrei, actriţa Teatrului de revistă „C. Tănase” Diana Radu Stan (director al Centrului judeţean pentru conservarea şi promovarea culturii tradiţionale Ilfov, din partea căruia a acordat

Marina Voica

două premii), Liviu Predescu, redactor la Radio Constanţa (şi el cu două premii acordate), consilierul local Daniela Daniel. Bucuria noastră a fost marea varietate repertorială, înafara celor amintiţi anterior fiind cântate creaţii ale unor Jolt Kerestely, Ionel Tudor, Cornel Fugaru, Marcel Dragomir, Marius Ţeicu, Dan Dimitriu, Adrian Ordean, Mihai Ogăşanu, Andrei Tudor, Alexandru Wilmanyi, Alexandru Imre. Sigur, orice palmares este imperfect, mai ales în condiţiile unui nivel foarte ridicat, cum a fost aici, iar Bianca Purcărea (Buzău) sau Camelia Stanciu din Călăraşi puteau spera şi ele la o menţiune, să zicem. Dar în condiţiile în care Cristina Vasiu din Deva, premiul I la Mamaia şi premiul III la Brăila, ambele în acest an, nu reuşeşte să „prindă” deloc palmaresul, e clar că a fost o ediţie extrem de puternică!

Gala laureaţilor a debutat cu momente emoţionante, confirmând cele scrise în titlu. Marilor compozitori Camelia Dăscălescu (cea care l-a descoperit pe Dan Spătaru la Casa studenţilor din Bucureşti şi i-a compus primele succese, „Amintiri, amintiri” şi „Nu-ţi fie teamă de-un sărut”) şi Temistocle Popa (cu peste 70 de cântece scrise pentru Dan!) li s-au conferit superbe plachete, iar Sida Spătaru a primit, prin intermediul Mirabelei Dauer, un trofeu de excepţie din partea Armatei Române, semnat de generalul Cătălin Zisu. Ierarhia finală a respectat perfect evoluţia din concurs, cei merituoşi nefiind omişi. Georgiana Rusu (20 ani, Constanţa) a primit premiul „Radio Vacanţa”, iar Irina Gorga (20, Măcin) – premiul „Radio Constanţa”. Tot 20 de ani are promiţătorul Andrei Ciobanu din Bacău, premiat de Margareta Pâslaru la Mamaia; aici a fost recompensat cu premiul

organizatorilor. Aplaudat a fost Sali Levent, 17 ani, Constanța, distins cu premiul de popularitate oferit de Petre Răduță, cântăreț pe care l-a legat o mare prietenie de Dan. Premiul revistei „Actualitatea Muzicala” a revenit talentatei cântărețe din Republica Moldova, Marcela Scripcaru, 22 de ani, studentă la Conservator, în urma interpretării sensibile a melodiilor „Măicuța mea” de Temistocle Popa și „Fără tine” de Cornel Fugaru. Cum aminteam, „ilfovenii” au înmânat propriile distincții lui Alexandru Mica, 19, Timișoara, respectiv experimentatului Mareș Cătălin Pană, 24, Râmnicu-Sărat. Redacția muzicală de la Radio România l-a premiat pe mezinul concursului, Ovidiu Sorin Lazăr, 16, Oradea, o autentică speranță. Pe cale de a deveni mămică, multi-laureata Nicoleta Floroni, 21, București, a ținut să mai concureze o dată înainte de fericitul eveniment, primind Premiul special al juriului. Lacrimi de emoție în sală și în fața micilor ecrane atunci când Î. P. S. Teodosie, arhiepiscop al Arhiepiscopiei Tomisului, a înmânat personal premiul acesteia cântărețului nevăzător Ioan Man, 25, Cluj-Napoca. Și iată-ne ajunși la podium. Premiul III (2.000 lei) i-a revenit Minodorei Dediș, 23, din Galați, care i-a dedicat melodia „Vreau să te uit” lui Daniel Gheorghe, prieten neconsolat al Mădălinei Manole. Premiul II (4.000 lei), contestat de o parte din public, i-a fost acordat Rodicăi Elena Tudor din Mărginenii de Jos, jud. Prahova, în schimb a fost ovaționat tânărul Cristian Sanda Gorun, 18, Craiova, voce de excepție, căruia i-a conferit premiul I (5.000 lei). Primind aproape în unanimitate note de 10 din partea membrilor juriului, Alin Ignat, 23 de ani, a plecat acasă cu Trofeul și cu 8.000 lei (!!). El a confirmat încrederea acordată de compozitorul Horia Moculescu (l-a invitat și la „Atenție, se cântă!”, la TVR2), care i-a încredințat la Mamaia în acest an o piesă distinsă cu premiul TV Neptun. Paradoxal, deși era singura sa piesă proprie, n-a cântat-o aici, optând pentru „Spune-mi unde, spune-mi cine” de Temistocle Popa și „Tu nu vezi cerul” de Andrei Tudor, pe care le-a interpretat foarte bine, pe măsura experienței (are la activ și două premii la Brăila, la festivalul „George Grigoriu”).

Raoul

Recitalurile au fost gustate din plin de telespectatori și de publicul ce făcea seară de seară arhiplină sala, chiar dacă nu au fost toate „live”, așa cum era normal (vedetele, dacă nu cântă cu orchestră sau acompaniindu-se la un instrument, se cuvine măcar să evite playback-ul, altminteri ce exemplu dau celor aflați la început de drum? Nu-i vorbă că nici concurenții nu se omorau să asiste

Vasile Șeicaru

la recitaluri, considerând probabil că nu mai au nimic de învățat!!). Scriam cândva că la acest gen de manifestări trebuie invitați prioritar acei artiști care i-au cunoscut pe cei omagiați, au colaborat cu ei, ocazie pentru toată lumea de a se convinge ce valori excepționale ținem în umbră. Recitalul Marinei Voica a fost, așa cum declara compozitorul Marcel Dragomir, o adevărată bijuterie de artă adevărată. Artista a cântat, a dansat, a prezentat cu șarm și umor, a recitat, a jucat teatru, totul în regie și scenografie proprii. În plus, ne-a reamintit câteva din marile șlagăre compuse de ea, neuitând să laude colaborarea cu orchestratorul de excepție Ionel Tudor. A fost o adevărată lecție, pentru că așa trebuie să arate un recital, nu doar o înșiruire de melodii. La un înalt nivel s-a situat, ca de fiecare dată, cu vocea ei excepțională, Mirabela Dauer, chiar dacă mulți și-ar fi dorit să reasculte, măcar citate, câteva din duetele ei de mare succes împreună cu Dan Spătaru. Vasile Șeicaru, într-un recital 100% live, a fost imperial, retrasând o carieră de excepție cu chitara la piept. El nu mai este de mult un simplu interpret folk! Raoul, membru în juriu ca și Mirabela, a urcat pe scenă cu cele mai noi compoziții ale sale, pline de o muzicalitate specifică și de tandrețe, emoționat că a fost invitat la Medgidia, în „sanctuarul” unuia din artiștii pe care i-a idolatrizat (el a fost de altfel singura dintre vedete care a acceptat să meargă la OTV pentru a face publicitate festivalului, ocazie cu care a cântat versiunea sa la „Drumurile noastre”, pregătită special!). Din Republica Moldova a venit Anatol Mârzencu, care a făcut multe turnee alături de Dan, iar Carmen Rădulescu și-a promovat noul album, pe care-l vom recenza separat.

La ediția a V-a, festivalul internațional (deocamdată doar Republica Moldova, dar vin ei și alții!) de muzică ușoară românească „Dan Spătaru” a fost unul absolut exemplar, din toate punctele de vedere. Dacă tot sunt în același județ, ce-ar fi să se mute la Medgidia și festivalul de la Mamaia? Ce bine ar fi! Și poate și UCMR se va implica mai mult, pentru că nu putem uita că acum doi ani Anton Șuteu era în juriu...

Vedetele toamnei

Marius GHERMAN

Ca de obicei, festivalul nr. 1 al toamnei a avut loc – unde altfel? – la Focşani, unde timp de 3 zile s-au reunit cele mai mari nume ale muzicii uşoare, populare, dance, rock. Preşedintele Marian Oprişan posedă ştiinţa de a alcătui distribuții de zile mari, pe gustul minunatului public vrâncean, educat pe parcursul celor aproape două decenii de când la Focşani au loc cele mai importante show-uri din România. Au fost şi de această dată peste zece mii de spectatori pe seară, cu un entuziasm greu de descris şi mai ales cu respect față de artişti, al căror repertoriu îl cunoşteau pe dinafară. Festivalul „Bachus 2010" a avut şi peste 80 de invitați de peste hotare, în frunte cu ambasadorii Chinei şi Franței, care au fost investiți cu titlul de „Cetățean de onoare" la Panciu, respectiv la Odobeşti. Andreea şi Radu Fornea, de la United Media, alături de Ovidiu Popică (scenă, sunet, lasere şi lumini de clasă), au „orchestrat" trei concerte de vis, în care fiecare şi-a regăsit artiştii preferați. Astfel, fiecare seară a fost deschisă de valorosul ansamblu folcloric profesionist „Țara Vrancei", condus de interpreta Maria Murgoci, cu orchestră, dansatori, solişti. Apoi microfonul era preluat de mari vedete ale muzicii populare – Irina Loghin, Sofia Vicoveanca, Laura Lavric. Fiecare caută, la Focşani, să vină cu ceva deosebit; astfel, trio-ul Ro-Mania a avut alături un grup instrumental excelent, în care am recunoscut câțiva dintre membrii formației K1, iar trio-ul feminin Hora a cucerit prin costume şi repertoriu antrenant. Inspirată a fost apelarea la artişti din zone de mare popularitate, în primul rând Viorica şi Ioniță de la Clejani, alături de fiica lor Margherita şi de extraordinarul lor taraf (comparabil oricând cu Bregovic sau Kusturica, sa nu ezităm s-o spunem), sau Carmen Şerban. Lansată în 1998 cu duetul Andre şi apoi solo în 2002, Andreea Bălan a prezentat o selecție din melodii de pe 11 albume (cu 5 discuri de platină şi 1 de aur), peste 20 căpătând foarte reuşite video-clipuri. Învingătoarea de la „Dansez pentru tine" a avut un super-show, cu regie specială, alături de dansatoarele sale. Pentru prima dată pe marea scenă de la Focşani, duetul De La Vegas (Silvia Lăuneanu şi Daniel Robu) a antrenat întreaga piață cu un recital de senzație, la fel Anda Adam, un melanj de Lady Gaga – Madonna. Talentele locale au fost reprezentate de Future Underground, grup de adolescenți din Focşani. Incandescentă a fost repriza duminicală, în care s-au succedat Anna Lesko, Connect-R, Fly Project, idoli ai tineretului. Momentele de vârf ale festivalului au fost oferite de Ştefan Bănică Jr., în plin turneu de promovare a noului album „Super Love", şi de Direcția 5. Încă o dată Focşanii au dat o lecție de bun-gust, eleganță, modernism.

Taraful din Clejani

De la Vegas

Primii 60 de ani...

Octavian URSULESCU

Niciodată n-am ascuns – de fapt, m-am mândrit cu asta, după ce în timpul liceului fusesem un matematician de frunte al țării – faptul că am absolvit Facultatea de Electrotehnică din cadrul Institutului Politehnic Bucureşti. Cum am reuşit, asta e altă poveste, numai fostul meu coleg Doru Chiriacescu ştie cum mă ajuta la proiecte (dar nu m-a chemat la aniversarea promoției!), iar colegii din provincie, care locuiau la Cămin, în Grozăveşti, completau lista mea de cursuri, subțiată de tot mai desele solicitări muzicale... Şi cum aş putea uita legendarul Pop-Club pe care-l conduceam împreună cu fratele meu Florin-Silviu la ”303”, acolo unde înafara audițiilor muzicale săptămânale, cu 3-400 de participanți, organizam şi spectacole? Aşa i-au cunoscut studenții pe Dumitru Lupu, cu formația lui „Rod”, alături de regretatul poet Cezar Ivănescu şi de frumoasa actriță de la Piteşti, Dora Chertes, nemaivorbind de organizarea primului festival național folk, unde s-a lansat Mircea Vintilă. Şicanați mereu de Securitate, acuzați de propagandă pro-occidentală (comentam topurile la zi ale revistei americane „Billboard”!), țin minte că la un moment dat am fost nevoiți să-i schimbăm numele în... „Oop-Club”!! Acest Pop-Club şi preocupările legate de muzica străină mi-au pricinuit şi cel mai mare necaz, fiind atacat cumplit, politic, în chip de „duşman al regimului socialist”, de un interpret la muzicuță, Cornel Ionescu, în revista „Flacăra” condusă de Adrian Păunescu (Dumnezeu să-i ierte păcatele! Nu putem uita că Festivalul de la Mamaia s-a întrerupt în 1976 datorită lui…), pe atunci unul dintre cei mai puternici oameni din țară. A urmat un an şi mai bine de suferințe cumplite, cu interzicerea totală în mass-media, cu ”invitații” săptămânale sau chiar mai des la Securitate şi la secția de presă a C. C. al P. C. R.... Norocul meu a fost că denunțătorii nu aveau o înregistrare a celor declarate de mine la un interviu radiofonic în străinătate, ci doar o relatare, altminteri sigur mă „relansam” abia după 1989! Cum viața îi pedepseşte, mai devreme sau mai târziu, pe ticăloşi, după un timp poetul îl excomunica pe „muzicuțistul” cu pricina, publicând despre el un pamflet năucitor, ”Muzicuța dermatologică”...

În fine, a fost doar o paranteză, ocazionată de invitația pe care am primit-o de la fostul meu coleg de facultate, Ion „Ninel” Potârniche, acum director general la ICPE ACTEL, de a participa la o frumoasă aniversare – cea a grupului de organizații ICPE – la 60 de ani de la înființare. Împreună cu Virgil Racicovschi, director general la ICPE, şi cu ceilalți directori, „Ninel” a orchestrat o manifestare de mare clasă, la Palatul Snagov, muzica fiind în prim-plan. Amuzamentul meu a fost să constat că toți foştii mei colegi sunt profesori universitari, directori generali, somități în materie, numai eu am luat-o pe ”căi greşite”, deşi fusesem unul dintre puținii studenți care se mândreau cu o notă de 10 la temutul profesor Mocanu, la ”Bazele Electrotehnicii”! Programul artistic a fost variat şi atrăgător: folclor maramureşean cu Cornelia şi Lupu Rednic, iluzionism cu Leonard Iozefini, recital excepțional al lui Ştefan Bănică jr., cu orchestra sa „Rock'n' roll Band” şi grupul vocal. Dar greul a fost dus, cu multe momente incendiare, de formația ExclussiV, condusă de Marian Sârbu, cu solista vocală Bianca Sârbu într-o formă de zile mari. Laureații din acest an ai revistei noastre şi-au confirmat renumele, mai mult – organizatorii au oferit tuturor participanților dublul CD premiat de noi. Legătura dintre ICPE (sponsor al acestui album) şi muzică a fost reliefată şi de momentul de mare sensibilitate oferit de naistul Nicolae Voiculeț. Cu ocazia acestui spectacol i-a fost înmânat artistului primul nai din fibră de carbon din lume, proiectat la ICPE. Naiul de carbon face parte dintr-o colecție completă de naiuri care va aparține lui Voiculeț, fiind astfel o provocare pentru ICPE. La microfon, Nicolae Voiculeț a declarat: ”Doresc să continui ceea ce maestrul meu, Gheorghe Zamfir, a început acum 40 de ani şi să readuc naiul pe scenele lumii şi în sufletele românilor”.

Paiul din ochiul altuia

Există un post de radio, Europa FM, care difuzează exasperant o auto-reclamă în care afirmă că difuzează „cea mai bună muzică din ‘80 până azi”. Trecând peste faptul că nici vorbă de aşa ceva, nici măcar în ceea ce priveşte muzica străină (un play-list foarte sărac, dacă asculți postul câteva zile la rând constați că se repetă aceleaşi 30-40 de titluri!), muzica românească este aproape inexistentă, de parcă postul ar fi în altă țară! Poate că într-o zi se va vota în Parlament acea lege care să oblige posturile de radio şi TV să difuzeze un procent cât mai mare de melodii autohtone. Dar altul este subiectul acestei notițe, e adevărat, legat tot de Europa FM. De câteva zile se transmite obsedant aici un anunț legat de un spectacol al lui Damian Drăghici, în enunțul căruia se fac două afirmații cel puțin bizare:

1. „Drăghici se întoarce la nai, instrumentul care l-a făcut celebru în toată lumea”. Permiteți-ne să avem serioase îndoieli legate de această „celebritate”, pentru că nu este vorba aici de Gheorghe Zamfir, al cărui nume este rostit cu respect în întreaga lume. Am consultat enciclopedii, lexicoane, cataloage ale caselor de discuri, critici muzicali, şi pretutindeni „nai = Zamfir” şi numai el.

2. „Naiul, pentru prima oară în jazz în România” - o altă inexactitate flagrantă. Nu numai că l-au folosit şi alți muzicieni, dar este unul care o face constant de mai bine de 25 de ani, compozitorul Cătălin Târcolea, care a şi editat câteva CD-uri de gen. Mai mult, să nu uităm că încă din anii ’80 Târcolea ducea naiul pe scena marilor festivaluri europene de jazz; să ne amintim doar de marele festival de la Praga (chitaristul-bas Eugen Tegu a fost alături de el, o poate confirma!), unde Târcolea l-a avut drept coleg de scenă, între alții, pe celebrul (cu adevărat) Gil Evans, în fruntea big-band-ului său. Acelaşi Târcolea aduce naiul în prim-plan pe albumele sale “Synvionai”. Dacă mai adăugăm că acelaşi Drăghici (altminteri un muzician talentat şi neobosit) afirmă despre sine că ar fi câştigat un premiu... Grammy (pentru ce disc sau lucrare, în ce an? Noi nu l-am găsit nicăieri pe lista oficială), ajungem la concluzia că mai multă informare şi precizie s-ar impune redactorilor postului de radio, iar artistului – mai multă modestie.

Damian Drăghici

Două precizări necesare

1. Atunci când comandăm colaboratorilor noştri un articol sau o cronică (aceasta este modalitatea uzuală), le indicăm şi dimensiunile materialului, conform cu formatul „A.M.”, mai mult de o pagină de revistă acordând doar în cazul unor evenimente de excepție. Pe această cale îi rugăm şi pe colaboratorii noştri care ne aduc spre publicare materiale din proprie inițiativă să înțeleagă rigorile unei publicații lunare, axate pe actualitatea genului, şi să accepte scurtarea articolelor în aşa fel încât ele să poată fi, totuşi, publicate. În caz contrar ne vedem nevoiți să acordăm prioritate absolută subiectelor comandate de redacție.

2. Revista noastră fiind lunară, „actualitatea” din titlu (aleasă pe când era vorba de un săptămânal) este, se înțelege, relativă. Revista pleacă la tipar cu circa 3 săptămâni înainte de a ajunge la cititori, din acest motiv unele anticipări, formulate pe baze ferme şi garantate de organizatori, nu mai corespund uneori realității, lucru pentru care ne cerem scuze.

Astfel, organizatorii “Festivalului artelor” de la Bucureşti au anulat în ultima clipă, datorită, am înțeles, vânzărilor slabe de bilete, câteva reprezentații anunțate de noi (subliniem că nu era vorba de o cronică, ci doar de o trecere în revistă).

Redacția

OSCARUL românesc

Oana GEORGESCU

Sute de invitați, printre care i-am remarcat pe academicianul Constantin Bălăceanu Stolnici (premiat în 2002), pe Prințul Paul de România şi Prințesa Lia sau pe actorul Mircea Albulescu, laureat anul trecut, au fost prezenți la Opera Națională Bucureşti la lansarea oficială a *„Stagiunii de Artă”*, un Proiect Cultural foarte important ce se desfăşoară sub patronajul Ministerului Culturii, Cultelor şi Patrimoniului Național. Acest eveniment a fost deschis de cea de-a XIII-a ediție a Galei Premiilor OSCAR ROMÂNESC pentru EXCELENȚĂ, care a strâns laolaltă elita culturii, ştiinței şi artei din România. Laureații anului 2010 au fost reprezentanții mai multor domenii de activitate: Raluca Ioana Van Staden (ştiință), Corina Drăgotescu (jurnalism), Radu Beligan (artă-teatru), prof. univ. dr. Dumitru Constantin Dulcan (medicină), Ion M. Anghel (diplomație), Cristian Țopescu (sport, fair-play), Gheorghe Zamfir (artă-muzică), Dan Iordăchescu (artă-muzică clasică) şi Ian Tilling (management, acțiuni umanitare). Au fost răsplătite cu ropote de aplauze recitalurile interpretului Gheorghe Zamfir alături de taraful său şi cel al maestrului Dan Iordăchescu care aniversează 61 de ani de la debutul liric al baritonului în opereta „Cântec de viață nouă” al compozitorului Florin Comişel.

Gheorghe Zamfir

Încă de la cea de-a II-a ediție, seria premierii artiştilor a început cu regretatul Liviu Vasilică, apoi au urmat etnologul Emilia Comişel (2001), Grupul de Teatru “TETA” de la Liceul de Matematică Fizică din Alexandria (2005) sau actorul Mircea Albulescu (2009)

Premiul OSCAR ROMÂNESC pentru EXCELENȚĂ a fost instituit, în anul 1998, de Fundația pentru Tineret Teleorman şi *“este un răspuns la chemarea imnului național* - Deşteaptă-te române!. *Dragostea de patrie şi omagierea celor mai iluştri fii ai țării şi ai obştii constituie virtuți primordiale ale omului civilizat”* – spunea avocatul Liviu Ardeiaş, inițiatorul acestui Proiect. Replică modificată a celebrului OSCAR al Academiei Americane de Film de la Hollywood, Trofeul este o statuetă de metal suflată cu aur, şi se conferă anual, prin brevet, după ce sunt înscrise pe lista de onoare peste 60 nominalizări făcute prin consultarea publicului şi a laureaților edițiilor precedente.

Heaven şi Tarkan

Odată cu lansarea noului lor single, „Sexy Girl”, fetele din grupul Heaven au revenit spectaculos pe scena muzicală românească şi, mai mult decât atât, piesa se bucură de succes în tot mai multe țări.

Adina, Roxana şi Aliana au fost invitate să cânte în deschiderea concertului cunoscutului artist Tarkan în Ciprul de Nord, țară unde „Sexy Girl” este în heavy rotation la radiouri şi a stat 7 săptămâni pe locul 1.

Starul turc a fost încântat de show-ul Heaven şi a ținut să le felicite pentru spectacolul oferit. A mers în culise pentru a face poze cu fetele şi a le spune personal că prestația scenică a fost de excepție, iar melodiile interpretate sună foarte bine live, primind în dar un CD cu Heaven.

“Ne bucurăm când munca noastră este apreciată, iar când acest lucru este făcut de un artist precum Tarkan ne face să ne dedicăm şi mai mult muzicii şi să pregătim show-uri cât mai originale. Ciprul de Nord reprezintă o experiență extraordinară, atât publicul cât şi peisajele sunt fantastice” , a declarat Adina.

Gabi MATEI

Au început poveştile... cu cântec! (V)

Doru IONESCU

Edițiile muzicale „Lumea şi noi" se pot vedea deja la TVR Internațional, în fiecare joi şi vineri, de la 19.30 (reluări: vineri şi luni, de la 14.30, pentru America vineri şi sâmbătă dimineața, de la 6.30), în reluare şi la TVR Cultural („O poveste... cu cântec!") miercuri la ora 7.30 şi joi spre vineri ora 24.30. Continuă, aşadar, şi jurnalul nostru de călătorie...

Povestea lui **Ion Nuțu Olteanu** în Stockholm (practic din 1990) are... mai multe începuturi, pentru că celebrul chitarist de la „Iris", „Roşu şi Negru" şi „Holograf" a tot încercat diverse tertipuri de a părăsi țara din anii '70 încoace. Încet, încet, toți colegii din trupele sus citate au plecat, el a rămas, apoi a emigrat legal, prin căsătoria cu o chiliancă. De atunci a cântat la fel de mult, în orice combinație, inclusiv cu români („The Mess Doctors"). Are trei fete (cea mică, de câteva luni, cu noua sa soție care e româncă) cu care vizitează România vara; singur o face şi mai des, alăturându-se prietenilor de la „Holograf". Ultima trupă suedeză a sa, „Sabbtail", mi se pare şi cea mai tare, din păcate proiectul lâncezeşte în lipsă de propuneri ferme (disc – care este gata înregistrat – sau concerte).

Solista **Suzana Georgescu**, cunoscută melomanilor pentru colaborarea sa cu grupul feminin „Venus" (dar şi cu „Aurora" & „Roşu şi Negru") este stabilită la München, recăsătorită. Ca şi în România în anii '70, a fost ajutată din plin de Dan Andrei Aldea să înregistreze câteva melodii, să intre în „breasla" muzicienilor pop-rock din marele oraş german. Acum cântă cu diverse formule, încearcă noi variante de acompaniament. Vizitele sale în România au avut de câteva ori ecouri în emisiunile „Taverna", „Remix", „Timpul chitarelor" (chiar anul trecut). Pentru prezentul portret, echipa noastră a reuşit s-o filmeze pe Suzana înregistrând o preluare după Janis Joplin în studioul „Vița de Vie", aşadar un clip în premieră.

Călin Ungureanu a fost chitarist la grupul arădean „Carusel", dar până atunci s-a numărat printre fondatorii formației „Coral" din Bucureşti. Plecat din România prin căsătorie cu o olandeză (ghid turistic) în decembrie 1973, arădeanul a ajuns să lucreze în domeniul industriei discografice pentru CBS – Sony (la Haarlem, Olanda), colaborând cu artişti şi producători de la „Pink Floyd" la Michael Jackson. Aşadar, o enciclopedie muzicală (în apartamentul său colecționează mii de discuri audio şi video) care povesteşte şi pentru cunoscători, de exemplu, schimbarea paradigmei analog / digital. Are o fată şi un băiat, acesta făcându-l bunic. Mai mult, juniorul cântă la rândul său rock în timpul liber, formația sa „Cheesy" dobândind un important premiu.

Stabilit în Suedia din 1987, **Dorel Vintilă Zaharia** a cântat cu câteva din marile grupuri ale României, de la începuturile genului rock la noi: „Cometele" şi „Phoenix" în perioada beat, apoi „Romanticii" şi „Roşu şi Negru". Deşi în vârf cu aceştia din urmă, a rămas în Scandinavia cu disperarea că în țară nu se mai putea face nimic. După un an de mecanică auto a reintrat în branşa muzicală şi a putut să-şi aducă soția şi cele două fete mici. Astăzi cele două au crescut şi, deşi au urmat institutul de dans respectiv un liceu de rock, şi-au ales meserii „serioase", în biologie (Simina, căsătorită de un an în State) respectiv calculatoare (Ilinca). Dorel mai cântă la ocazii, antrenează tinere grupuri suedeze, a venit şi prin România de câteva ori (în 2007 a cântat la Timişoara cu „Bega Blues Band", când a fost numit şi

Eugen Ungureanu
FAVORIT
TELEVIZIUNEA CÂNTECELOR NOASTRE
In fiecare Vineri ora 18.00:
Star Musik cu Eugen Ungureanu
si reluare sambata
ora 10.00 dimineata
www.tvbucuresti.com

„Regaluri de Toamnă”

Andrei GERBER

Spectacolul „Primăvara Magnoliilor” (mozaic muzical-coregrafic cu pagini celebre din lirica românească şi universală de gen) şi musicalul „Coana Chiriţa” cu Stela Popescu în rolul principal au marcat în primăvară inaugurarea Grădinii de Vară „Giuleşti” a OPEREI COMICE PENTRU COPII. Şi tot „Primăvara Magnoliilor” a fost în toamnă cap de afiş cu ocazia „Zilelor Bucureştilor” şi a inaugurării Foyerului Alb (fostul Teatru Giuleşti) al OPEREI COMICE PENTRU COPII. Două reprezentaţii au fost susţinute cu mare succes pe scena din incinta ROMEXPO, cu ocazia Târgului de Turism al României, ediţia a XXIV-a. Musicalul „Bărbierul din Sevilla” (regia: Cătălin Voineag), *o a*daptare după celebra operă a lui Gioachino Rossini, cu Pompei Hărăşteanu în rolul principal, a fost prezentat în septembrie atât la OCC, cât şi la cea de-a IX-a ediţie a Festivalul Internaţional al Artei Lirice de la Sibiu.

Marea actriţă Stela Popescu a revenit alături de trupa condusă de Smaranda Oţeanu Bunea în musicalul „Coana Chiriţa” după „Chiriţa în provincie” de V. Alecsandri (muzica: Al. Flechtenmacher, regia Cristian Mihăilescu) cu ocazia turneului de la Tulcea şi Constanţa. Stagiunea 2010-2011 se va încheia cu musicalurile „Domnul Conopidă” (adaptare după opereta lui Jacques Offenbach, regia Cătălin Voineag) şi „Coana Chiriţa”, dar şi cu o premieră - spectacolul „Regal de Toamnă”, un mozaic muzical-coregrafic cu dansuri, arii şi canzonete celebre. Anul viitor sunt

programate alte două premiere foarte aşteptate de cei mici – musicalurile „Scufiţa Roşie” şi „Cenuşăreasa”. Un gen care se bucură de un succes extraordinar în rândul publicului foarte tânăr.

Vunk la... şcoală

Vunk a petrecut câteva ore in cabinetul de muzica al liceului Al. Vlahuţă, din Bucureşti şi nu pentru a da nişte corigente, ci pentru o super şedinţă foto pentru coperta viitorul album al trupei, numit “Ca pe vremuri”. Fotograful artiştilor, Edward Aninaru a coordonat shootingul, dându-le băieţilor indicaţii exacte.

“Am avut emoţii foarte mari, pentru că în aceeaşi clasă în care am făcut pozele, am pus prima dată mâna pe o chitară. Şi tot acolo, în clasa a 3-a, l-am cunoscut pe Nicu, bateristul trupei, împreună cu care am înfiinţat grupul scolii şi, câţiva ani mai târziu, formaţia noastră” a declarat Cornel Ilie.

Mai mult decât atât, albumul “CA PE VREMURI” care conţine 10 piese, se va bucura de un turneu de promovare naţional, ce va începe pe 7 octombrie 2010 şi va cuprinde 12 oraşe.

Dorin MANEA

LLP

Cu o piesă de debut - *“I Miss You”* - care a urcat pe primele poziţii ale topurilor radio din ţară şi nu numai, LLP îşi continuă drumul în muzică şi lansează un nou single. Noua piesă semnată LLP se intitulează “Out Of My Way” şi este un featuring cu Aimi, o voce feminină fresh pe piaţa muzicală românească. “Out Of My Way” este o piesă dance, cu un ritm ce atrage imediat atenţia, compusă pentru orice persoană care iubeşte antrenul. “Am pus foarte mult suflet în această piesă şi vreau să cred că produsul meu va fi ascultat cu mare plăcere de public”.

Deşi a lansat şi noua piesă initulată “Out Of My Way”, LLP face furori dincolo de graniţele ţării cu primul său single, “I Miss You”. Produsă împreună cu John Puzzle şi Chriss-T, “I Miss You” poate fi uşor confundată cu povestea oricărui adolescent îndrăgostit şi aduce un sound inovator, la standarde occidentale.

Dan CHIRIAC

Fetițele-minune din România

Mihai CHIHER

În documentatul şi atât de convingătorul articol găzduit de revista noastră, compozitorul Horia Moculescu amintea de succesele uluitoare ale unor fetițe din România, la emisiuni muzicale de mare audiență din Italia. Astfel, ieşeanca Mădălina Lefter (pe care o cunoaşteți şi de la emisiunea „În puii mei" de la Antena 1), 12 ani, participă cu succes uriaş la concursul „Ti lascio una canzone", difuzat săptămânal pe postul public Rai Uno, fiind considerat unanim un adevărat fenomen. Cea de-a doua este Andreea Olariu, din Constanța, care şi-a adjudecat marele premiu al celei de a 5-a ediții a show-ului „Io canto", difuzat pe Canale 5, deschis talentelor italiene din diferite domenii. Cele două au la activ zeci de premii la competițiile interne şi internaționale desfăşurate în România, ceea ce ne-a făcut să solicităm mai multe detalii profesoarei de canto a Mădălinei, Gabriela Nechita.

Aşa am aflat că Mădălina Lefter are un contract de exclusivitate cu Rai Uno, pentru a lua parte la cele 15 episoade ale faimosului, popularului concurs „Îți las un cântec". Aici, ieşeanca îşi etalează săptămânal înzestrările vocale excepționale, abordând un repertoriu complex alcătuit din melodii cunoscute, italiene şi internaționale. Realizatorii emisiunii au remarcat-o pe Mădălina la începutul verii, când au invitat-o pentru câteva probe suplimentare. În timp ce contractul cu RAI era în curs de redactare, o altă surpriză îi aştepta pe părinții Mădălinei: echipa de realizatori a emisiunii „Io canto", de la Canale 5, a venit cu o ofertă de contract extrem de avantajoasă! Cântărind cele două oferte, familia Lefter a optat pentru RAI, având în vedere posibilitatea ca la postul TV public şansele de a-i fi puse în valoare calitățile vocale sunt mult mai mari, iar recunoaşterea – europeană. Aici Mădălina lucrează

Mădălina Lefter

cu o echipă formidabilă, care-i pune plenar în evidență talentul. Şi în felul acesta, şansa a surâs Andreei Olariu, care a ajuns şi ea în Italia, cu rezultatele cunoscute!

Un alt motiv pentru care familia fetiței-minune a ales RAI este şansa de a cânta în duet cu superstaruri pe care le privea până de curând doar în posterele de pe perete! Este vorba de Dionne Warwick (se ştie că marea cântăreață este mătuşa lui Whitney Houston), Massimo Ranieri, Mina, Beyonce, Charice Pempengco, Giorgia! Mădălina Lefter este elevă în clasa a VII-a la Colegiul național „Costache Negruzzi" din Iaşi şi membră a cercului de muzică uşoară „Melos" de la Palatul copiilor din Iaşi, unde dascăl îi este, cum spuneam, Gabriela Nechita. Echipa de la „Ti lascio una canzone" propune concurenților între 5 şi 7 cântece lansate de Celine Dion, Ranieri, Giorgia şi alții. Emisiunea-concurs îşi propune promovarea muzicii uşoare italiene şi internaționale din ultimii 50 de ani, la sfârşitul fiecărui episod o melodie fiind declarată câştigătoare. Chiar din primul episod, Mădălina noastră a dat lovitura, piesa interpretată de ea, „E poi", lansată de Giorgia, fiind declarată învingătoare absolută, fiind clasată pe primul loc atât de juriul de specialitate, cât şi de cel al telespectatorilor. Din juriul de specialitate fac parte nume prestigioase, cum ar fi legendara actriță Stefania Sandrelli, vedeta TV Valeria Marini, muzicianul Massimiliano Pani (fiul celebrei Mina). Soliştii sunt copii cu vârste între 6 şi 16 ani, care cântă acompaniați de orchestra RAI, dirijată de Leonardo di Amicis. Emisiunea poate fi urmărită în fiecare miercuri la 22,10 pe Rai Uno.

Triumful italian vine după o vară extrem de fructuoasă pentru Mădălina, ea cucerind premiul I la „Mamaia copiilor", ca membră a duetului „Solaris" (alături de Ştefan Roşcovan, de la Chişinău), şi mai ales a Trofeului „Cerbul de aur Junior", cu acelaşi duet. Veritabil fenomen vocal, Mădălina Lefter l-a impresionat pe Horia Moculescu, încă de când aceasta avea doar 5 ani, compozitorul, în calitate de preşedinte al juriului, înmânându-i trofeul festivalului „Delfinul de aur" de la Năvodari. Au urmat, între multe altele, trofeul „Mamaia copiilor" în 2007 şi reprezentarea României la „Eurovision Junior" în 2008.

A. Olariu

Felicitări Mădălina, felicitări Andreea, felicitări profesoarei Gabriela Nechita – doar unul din acei dascăli anonimi care descoperă şi şlefuiesc nestemate artistice!

Radu Ille – 10

Marius GHERMAN

Casa de producție Roton ne anunță ca îndrăgitul interpret de muzică etno, dar şi populară, Radu Ille, se pregăteşte să aniverseze zece ani de carieră fructuoasă, ocazie cu care ne-am gândit că n-ar fi rău să-i consacrăm un portret.

Maramureşean, Radu Ille a avut un debut precoce, la numai patru ani (are deci cui să semene băiețelul lui!) evoluând deja cu aplomb în cadrul formației de dansuri populare a Căminului Filaturii „Maratex" din Baia-Mare. Nimic mai firesc, aşadar, ca primul cântec învățat şi studiat să fie preluat din repertoriul Fraților Petreuş, „Maramureş, plai cu flori". Ca un semn de neuitare şi întoarcere la începuturi, artistul a inclus această melodie pe primul său album solo, „Ş-am să cânt". Se simte tot mai atras de muzică, aşa încât în 1978 ia primele lecții de chitară, de la profesorul Nucu din Baia-Mare. Sigur pe el, pregătit să atace marile scene, în 1985 participa la un concurs de muzică uşoară din cadrul Festivalului național „Cântarea României", obținând un premiu de popularitate, succesul la public fiind coordonata pe care se va înscrie, de altfel, întreaga sa carieră ulterioară. Dar, surpriză, cu toate aceste semne artistice promițătoare, într-o perioadă în care tinerii căutau „job"-uri (ați văzut că nici nu mai spunem altfel, „angajament" sau „serviciu" sună prea... româneşte!) uşoare, Radu Ille ia o decizie curajoasă: în 1992 se angajează la Exploatarea minieră Vulcan, acolo unde avea să muncească nu mai puțin de 8 ani alături de ortaci! Iată ce declară cu afecțiune interpretul despre oamenii minunați care i-au fost alături în acest răstimp şi de la care a învățat să prețuiască sacrificiul, onoarea, camaraderia, munca în echipă: „Eu am trăit într-o altă lume, am fost miner în Valea Jiului. De la ortaci am învățat ce înseamnă munca, cinstea şi omenia". În paralel însă nu-şi neglijează vocația şi face naveta la Bucureşti, din 1993 frecventând cursurile Şcolii populare de artă din Bucureşti, secția canto muzică uşoară, la clasa profesoarei Viorela Filip.

Lucrează mult, exersându-şi vocea pe melodii compuse de Dumitru Lupu sau lansate de Alexandru Jula şi Cătălin Crişan. În 1994 înregistrează primele cântece (subliniem, e perioada când el aborda exclusiv muzica uşoară) în studioul compozitorului Jolt Kerestely, pentru ca în 1995 să devină solist al Ansamblului folcloric „Mândra" din Petroşani, cu care avea să întreprindă numeroase turnee în țară şi peste hotare, devenind în acest fel un artist experimentat. Apoi, în 1996 este cooptat în rândurile unui alt ansamblu artistic cunoscut în zonă, „Ambasadorii prieteniei", al Clubului sindical din Vulcan. Dar vine o zi a marilor decizii, pentru că simțea că poate mai mult, aşa încât în mai 1999 se hotărăşte să părăsească Valea Jiului şi să devină „artist adevărat". Cu accentul lui inimitabil, Radu Ille îşi aminteşte: „Nici amu nu ştiu dacă m-o înțeles cineva. Atâta ştiu, că orice făceam şi oriunde mă aflam aveam un simțământ ciudat. Mă vedeam ARTIST, pe scenă. Aşe că, în numele muzicii, am lăsat în urmă tot: familie, iubită, prieteni. Da nu-mi pare rău, sunt un om împlinit şi-s fericit!".

În Capitală, are şansa de a fi remarcat şi de a intra pe porțile „uzinei de artişti şi hit-uri" conduse de Radu Fornea. Aşa a devenit el de fapt cunoscut şi îndrăgit, cu clopul pe-o sprânceană, în postura de membru de bază al grupului „Etno". Şi datorită lui, maramureşeanul incorigibil, în repertoriul formației au figurat piesele de mare succes „Hai, ha", „Haida numa şi numa", „Dragu mi-i la veselie", „Cui nu-i place dragostea", ş. a. Aventura „Etno" durează doar doi ani, până în 2002, când ia o altă decizie importantă, aceea de a se consacra unei cariere solistice. În această postură lansează primul său album solo, „Ş-am să cânt", care ocupă un loc aparte în inima sa: „Am pus suflet, am plâns, am râs, am trăit la maximă intensitate fiecare moment, fiecare piesă fiind plină de viață şi asta datorită lui Edi Schneider din Sebeş, orchestrator şi regizor muzical neîntrecut, precum şi tarafului din Alba-Iulia", Piesa titulară a albumului avea să devină un adevărat crez artistic pentru el, din moment ce lansează apoi, neobosit, alte 5 albume de mare succes şi 3 reeditări – toate în „stilul Radu Ille", incluzând prelucrări ale unor piese cunoscute şi îndrăgite din folclorul românesc, alături de compoziții proprii. E vorba de albumele „Au... mândruță dragă" (2003), „Io mi-s Radu din Portița" (2004), „Colindă-mi, Doamne!" (culegere de colinde ardeleneşti – 2004), „Lumeee!!!" (Best of – 2005), „La mulți ani!" (colaborare cu întreaga familie Ille – 2006), „Ninuța şi Răducu meu" (2010).

Botezat după celebrul cântec popular „Radu mamii", Radu Ille a confirmat din plin cele anunțate de ursitoare, impunând un stil aparte în muzica românească – un cânt tradițional susținut de ritmuri moderne, dar cu rădăcini adânci în folclor. De-a lungul anilor a dovedit tărie de caracter şi determinare, mai întâi în clipa când a părăsit Valea Jiului, care-l adoptase cu generozitate, dar şi Maramureşul natal, lăsând de fiecare dată în urmă tradiții, doruri, iubiri... Artist perfecționist, de mare seriozitate, compozitor şi interpret în egală măsură, Radu Ille aduce o aromă aparte melodiilor tradiționale româneşti, ştiind să extragă din folclorul național acele piese şi acele ritmuri care se potrivesc perfect recitalurilor lui dinamice, condimentate cu mult umor şi bună dispoziție, nemaivorbind că în ultima vreme are alături de el întreaga familie! La mulți ani, Radu Ille, după „primii 10 ani"!

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

INSTRUMENTE STRUCTURALE 2007-2013

MUSICUS 2

Proiectul „MUSICUS" demarat de Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională se află în a treia lună de desfășurare. Procedurile de achiziții de echipamente IT și comunicații (active corporale și obiecte de inventar) precum și achiziția de active fixe necorporale au fost finalizate.

Au fost livrate produsele conform contractului încheiat cu firma S.C. ISTYLE S.R.L. cu nr. 4030/24.09.2010 în termenul prevăzut prin contract.

A fost realizat Raportul procedurii de achiziție precum și Fișa de date a achiziției.

Au fost plătite remunerații către echipa de proiect conform legislației în vigoare.

Au avut loc întâlniri cu departamentul IT al instituției în vederea acomodării cu echipamentele nou achiziționate, având loc traininguri pentru instruirea personalului în vederea unei bune derulări a proiectului și a obținerii de rezultate bune într-un timp scurt.

Prof.univ.dr. Mihai Cosma, Director Proiect
Asist.cercet. Andra Mihaela Frățilă, consultant științific

Departamentul de Cercetare Ştiințifică şi Activități Artistice
al Universității Naționale de Muzică din Bucureşti.
Tel/fax: 021 311 25 45
Email: dcsaa@unmb.ro

MUSICUS
susținerea capacităților administrativ-manageriale ale UNMB

Având ca scop creșterea productivității administrativ-manageriale a Universității Naționale de Muzică din București am achiziționat echipamente software în cadrul proiectului MUSICUS (finanțat din fonduri europene nerambursabile), derulat în perioada 16 august 2010 – 16 februarie 2011. Unul dintre softurile specifice achiziționate, suita Microsoft Office 2008 for Mac pentru echipamente hardware tip Apple este de un real folos pentru prelucrarea datelor necesare valorificării potențialului tehnologiei informațiilor ce trebuie să circule fluent și corect între departamentele administrative ale instituției noastre.

Prin toate produsele achiziționate am urmărit crearea unui mediu favorabil dezvoltării durabile prin creșterea capacității de cercetare și dezvoltare, stimularea cooperării între instituțiile de profil în vederea eliminării unor decalaje apărute față de productivitatea și nivelul cercetării și dezvoltării în Uniunea Europeană.

Prin utilizarea unor programe specifice suitei Microsoft Office 2008 for Mac au fost facilitate schimburile de date în cadrul sistemului administrativ-managerial al Universității Naționale de Muzică (Microsoft Excel 2008 for Mac – program de calcule financiare, Microsoft Powerpoint 2008 for Mac – program pentru demonstrații grafice etc.). Toate acestea au fost realizate pentru modernizarea funcționării structurilor interne ale instituției, cu efect direct asupra creșterii competitivității.

Departamentul de Cercetare Ştiinţifică şi Activităţi Artistice
al Universităţii Naţionale de Muzică din Bucureşti.
Tel/fax: 021 311 25 45
Email: dcsaa@unmb.ro

Ştefan Bănică Jr.

Ana-Maria SZABO

Contactându-l pe popularul artist, am constatat cu surprindere că asistentul său este cel care a lucrat cu Andreea Marin Bănică la „Surprize, surprize”, actorul şi cântăreţul Ştefan Aruxandei. Aşa ne-am dat seama încă o dată de unde rezidă succesul său, de atâția ani: din organizarea perfectă, rigoare, alegerea celei mai bune echipe, de la instrumentişti, backing vocal, dansatoare la manageri şi impresari (este singurul artist care se poate lăuda că în fiecare decembrie susține 5-6 concerte cu casa închisă la Sala Palatului!), într-un cuvânt „forță colectivă”. Dar să încercăm să depănăm povestea carierei acestui artist care, la doar 43 de ani, bate toate recordurile de popularitate...

S-a născut la 18 octombrie 1967, la Bucureşti, a fost elev al Liceului „I. L. Caragiale”, după care, între 1985 - 1989 îl găsim student la I.A.T.C., clasa prof. Ion Cojar. După ce între 1990 şi 2002 a fost actor al Teatrului Bulandra, de 8 ani este „societar” al Teatrului de Comedie. Din această postură a creat peste 20 de roluri memorabile în teatru, dar şi în musical-ul *Chicago* - Billy Flynn. A debutat într-un serial TV la numai 17 ani, pentru ca la 19 ani să fie Mihai în filmul cu succes neegalat „Liceenii”, alte peste 10 filme avându-l în distribuție. Probabil însă că pentru toți telespectatorii el este, din 2006 până în prezent, gazda şi regizorul emisiunii de uriaşă audiență „Dansez pentru tine”, de la ProTV, el fiind şi compozitorul melodiei titulare. A apărut în cele mai importante show-uri de divertisment, a prezentat festivalul de la Mamaia, a fost moderator şi producător al unor emisiuni radiofonice, dar mai ales Ştefan Bănică jr. este un foarte talentat compozitor, textier şi orchestrator pentru formația sa „Rock'n' roll Band” şi pentru grupul vocal „The 50's”, înființate de el încă din 1994.

Prolific, inventiv, pasionat, artistul ne-a propus până acum 13 albume de autor, toate cu tiraje-record: „Un actor, un rock'n' roll”-1992, „Te rock... frumos”-1996, „Cel de acum”-2000, „Doar un Crăciun cu tine”-2000, „De dragoste... în toate felurile”-2001, „Ştefan Bănică jr. în concert”-2003, „Zori de zi”-2003, „Numele tău”-2005, „Duete”-2005, „Marile hituri”-2007, „Împreună”-2007, „Toată lumea dansează”-2009, „Un Crăciun cu Ştefan Bănică”-2009, „Super-love”-2010, plus un DVD „Concert extraordinar Ştefan Bănică jr. live la Sala Palatului”-2004. Artistul este un adevărat fenomen: a susținut peste o mie de concerte în toată țara, cu peste 150.000 spectatori plătitori (subliniem acest lucru!). Mai mult, din 1994 până în prezent a susținut mai bine de 30 de concerte „sold out” la Sala Palatului, recordul înregistrându-se în 2008, cu 7 spectacole consecutive de Crăciun! În anul următor au fost „doar” 6 concerte. Să mai notăm concertul susținut în 2006 în faimosul Hyde Park din Londra, când a cântat în duet cu soprana Angela Gheorghiu piesa „Numele tău”, în varianta simfonic-rock. Posturile TV importante (TVR, ProTV, Antena 1, Prima TV) s-au „bătut” mereu să obțină retransmiterea concertelor sale, între acestea numărându-se cele 3 recitaluri de la Mamaia şi tot atâtea la „Cerbul de aur”. De asemenea, din 2002 Ştefan Bănică jr. susține cele mai importante concerte de Crăciun din România, toate cu casa închisă şi retransmise de ProTV.

Dacă ar fi să transcriem aici toată lista distincțiilor obținute în prodigioasa sa carieră, ne-ar trebui câteva pagini! Aşa că ne mărginim doar la cele muzicale, subliniind că din 1987 până în prezent a obținut mai bine de 40 de premii! Aşadar, luați pixul şi notați: Cel mai bun interpret rock-1999, Şlagărul anului - Mamaia 2000, Cel mai bun album pop-rock - 2001, Şlagărul anului - Mamaia 2002, Cel mai bun cântăreț, Artistul anului, Cel mai bun interpret - Radio România 2002, Cel mai iubit cântăreț - TVR 2002, Dublu disc de aur şi platină („De dragoste... în toate felurile”) - 2002, Cel mai bun interpret - Radio România 2003, Premiul TV K Lumea - 2003, Vedeta anului - „Actualitatea Muzicală” 2003, The Best Solo Music Performer - MTV Romania Music Awards, Cel mai iubit cântăreț - TVR 2004, Discul de aur („Zori de zi”) - 2004, Cea mai iubită trupă pop-rock-dance - TVR 2005, Cea mai iubită melodie a anului 2005 („Veta”) - TVR, Cel mai bun interpret solo („Numele tău”) - MTV România, Cel mai bun cântec („Cum am ajuns să te iubesc”, împreună cu tatăl său, ilustrul actor Ştefan Bănică), Cel mai bun artist solo („Toată lumea dansează”), Cea mai bună prestație live - toate la MTV 2007, Cel mai bun interpret, Cel mai bun album pop - ambele de la Radio România Actualități 2008, Solistul anului - 2008 şi 2009... De asemenea, emisiunea pe care o realizează, prezintă şi regizează la ProTV, „Dansez pentru tine”, a cucerit numeroase premii - pentru cel mai bun show muzical, cea mai bună emisiune pentru oameni obişnuiți, Cea mai bună emisiune de divertisment. În 2004 a fost decorat de Preşedintele țării, pe pieptul său strălucind distincția „Cavaler”, aşa cum de altfel este şi în viață – un cavaler fără de prihană, seducător, şarmant, tonic, fermecător, plin de umor şi energie...

Toate premiile de mai sus n-au fost obținute întâmplător, ele fiind în primul rând rodul talentului său de compozitor şi textier, cu peste o sută de şlagăre aflate pe toate buzele. Vă veți convinge din simpla înşiruire a titlurilor cântecelor care au beneficiat şi de video-clipuri foarte urmărite, unele din ele regizate chiar de protagonist. Iată mai jos cea mai convingătoare dovadă că Ştefan Bănică jr. merita cu prisosință includerea sa la rubrica de față, din postura de compozitor al unor hit-uri de primă mărime. Aşadar, pregătiți-vă să fredonați: „Te iubesc ca un bleg”, „Rodica”, „Poveste”, „Doar un Crăciun cu tine”, „Mi-e dor de ochii tăi”, „Găseşte-mi loc în inima ta”, „Te iubesc, femeie!”, „Ăsta-s eu”, „Încă o zi”, „Poveste rock'n roll”, „Vorbe-n vânt”, „Am s-o aştept mereu”, „Iubeşte-o sincer”, „Veta”, „Doar o dată-i Crăciunul”, „Numele tău”, „Cum am ajuns să te iubesc”, „S-o facem lată”, „Tu şi eu”, „Dansează baba”, „Epilog”, „Super-love”. Indiscutabil, Ştefan Bănică jr., artist dotat cu o charisma rară şi cu înzestrări muzicale deosebite, va fi încă multă vreme de-acum înainte pop-starul nostru nr. 1 şi ne va mai dărui zeci de compoziții de aur şi platină!

Super Love

Ştefan Bănică

Voice

Când iu - beşti __ cum o faci tu _
Când te-n - treb __ pre - feri să taci

6
__ când spui da în-seam-nă nu __ dar e dra - gos - te __ jur că-i dra - gos - te _
__ când mă-m-brac tu te dez-braci _ dar e dra - gos - te __ jur că-i dra - gos - te _

12
__ as - tăzi lu - mea e a ta __ mâi - ne nu __ că-i vi-na mea _ dar e
__ când mai vreau tu spui de-a-juns _ când am ple - te mă vrei tuns _ dar e

17
dra - gos - te __ jur că-i dra - gos - te __ es - te su-per lo - ve _ hey
dra - gos - te __ jur că-i dra - gos - te __ es - te su-per lo - ve _ hey

22
__ es - te su-per lo - o - ve __ n-aş schim-ba - o pe ni - mic
__ es - te su-per lo - o - ve __

27
__ via - ţa-i scur - tă şi îmi zi - i - ic

33
de - cât o fa - ţă tris - tă şi ba - na - a - lă o pre - fer pe-a ta _

38
__ nu pe-a alt - cui - va __ chiar şi-a-tunci _ când ne cer - tăm _ e dra-gos - te _

43
__ es - te su-per lo - ve es - te su-per lo - ve

48
es - te dra-gos - te ______ he he he - ey ______

Ştiri

Mihai ANTON

De la Nicolas Simion, prin intermediul lui Alexandru Şipa,

Constantin "Bebe" Militaru

aflăm că a încetat din viaţă, la 66 de ani, chitaristul **Constantin „Bebe" Militaru**. Muzician talentat, el s-a stins în Germania, unde era stabilit de multă vreme, cu familia.

În luna ianuarie 2010, cu susţinerea lui Tudor Ionescu (Fly Project) şi a Fly Records, Tudor Parghel, Dan Nemes (Fly Project) şi Emcee Sly au iniţiat proiectul de studio **Fly DJs**, cu influenţe de la jazz, latino, dubstep şi r'n'b la pop şi rock. Au lansat deja primul lor single, „Adella", cu vocea lui Florin Lăzărescu, actor în sitcomul Mondenii.

Tina G lansează „Love is in the house", al 3-lea single din cariera solo. Piesa este un featuring cu artistul de hip-hop, Mark din Timişoara, iar proiectul reuneşte 3 producători cunoscuţi: Keo, Bogdan Mureşan (Cassa Loco) şi George Hora. Mark a devenit cunoscut după lansarea piesei „Fiecare face ce vrea". Tina G a început să cânte la vârsta de 7 ani, iar în ultimii ani s-a remarcat la selecţia naţională Eurovision, în 2009 ajungând în finală cu melodia „Pleacă", iar în 2010 cu piesa „Love is War".

Sofia este oraşul ce găzduieşte în fiecare an cel mai important eveniment al industriei muzicale din sud-estul Europei – SeeMe South (East European Music Event) – reunind peste 50 de artişti din toată lumea. Unul dintre invitaţii la cuvânt în cadrul conferinţei a fost **Dan Popi** – Managing Director Cat Music, care a şi primit cu această ocazie premiul pentru cel mai bun label sud-est european – Best SEE Label.

După listarea în numeroase topuri, atât româneşti cât şi europene, **Edward Maya** şi **Vika Jigulina** cuceresc şi America. Rând pe rând, hit-ul „Stereo Love" a luat cu asalt topurile de specialitate din multe ţări, iar culmea succesului părea să fie includerea piesei în European Top 100. Dar iată că în prestigiosul clasament american Billboard Hot 100, bazat pe difuzări radio şi vânzări, „Stereo Love" a

Tina G

intrat pe poziţia 93. Această performanţă a mai fost atinsă doar de O-Zone, ambele proiecte fiind gestionate de către Cat Music.

Adi Manolovici Production şi Casa de Cultură a Studenţilor din Bucureşti, au organizat la Club Old School, evenimentul „Academia de Rock - Un deceniu de Rock" la care au participat cu recitaluri mai mulţi chitarişti, membri ai Academiei de Rock, componenţi ai trupelor: Magnum Opus, Secret Society, R.U.S.T. şi Adi Manolovici Syndikate. Evenimentul celebrează 10 ani de activitate pedagogică a primei şcoli de chitară Rock din România: „Academia de Rock" .

Event Plus a organizat prima ediţie a Festivalului „Hendrixperience", iniţiat de Ioan Big, un eveniment inspirat de stilul psihedelic, liber şi plin de culoare caracteristic anilor 70. „Hendrixperience" nu este un tribut adus exclusiv lui Jimi Hendrix, prilejuit anul acesta de împlinirea a patru decenii de la moartea muzicianului american, ci muzicii de valoare, indiferent că este interpretată în manieră tradiţională sau contemporană, combinată într-un eveniment de weekend cu un cumul de experienţe deosebite prin varietate şi diversitate, care pornesc de la libertatea spiritului fiecăruia dintre noi şi de la dorinţa de a crede în valori ne-comerciale. La Complexul Cormoran din Delta Dunării au participat peste 100 de persoane, directorul complexului, Cornel Găină, declarând că doreşte permanentizarea festivalului.

În această vară, tânărul nostru violonist Constantin Mirea împreună cu fratele lui Cristian Mirea la contrabas şi Eugen Vasile-pian, fost student a lui M. Tiberian, au fost invitaţi să susţină câteva concerte în Danemarca. Astfel au cântat pe 20 iulie la Nyhavan Jazz

Adi Manolovici

Bar, pe 2 august la House of Jazz şi 13 august la Copenhagen Jazz Club. La aceste concerte, tinerii noştri jazz-mani au colaborat cu admirabili muzicieni din Danemarca: Jacob Dinesen-saxofon, Ann Farhalt-voce (solistă a Teatrului de operetă din Copenhaga) şi Cicerone Tudor-pianist şi acordeonist român stabilit în Danemarca (**Alexandru Şipa**).

Silvia Dumitrescu: „Best of”

Foarte exigentă, Silvia Dumitrescu şi-a plănuit întotdeauna cu grijă apariţiile discografice, astfel încât, iată, un artist de calibrul său are foarte puţine albume la activ. Indiscutabil, un „Best of” se dovedea mai mult decât necesar mai ales dacă este destinat marcării a 25 de ani de carieră: încă odată - felicitări lui Ovidiu Komornyik şi casei sale de producţie – OVO Music, pentru viziune şi corectă ierarhizare a valorilor.

Pe coperta interioară, Silvia îşi trasează succint momentele devenirii sale artistice, de la primii paşi până la Conservator (urmat la 40 de ani!) şi cariera de profesoară, dar cu modestie, nu insistă asupra succeselor muzicale. Avem şi patru preţuiri sincere ale valorii interpretei, semnate de compozitorii Virgil Popescu, Cătălin Târcolea, Florin Ochescu, Marius Ţeicu, cei care asigură majoritatea celor 17 cântece de pe album. Mai putem asculta compoziţii ale lui Mihai Grigoriu, regretatului Doru Căplescu şi versiunea piesei folclorice „Catrina”.

Voce aparte, energie interpretativă, expresivitate - calităţi care au propulsat-o în eşalonul de top al soliştilor noştri. Ceea ce o singularizează însă, este uşurinţa cu care se poate adapta oricărui stil, astfel încât nu par a fi foarte îndepărtate înregistrări de jazz, blues sau clasică, alături de soţ - Florin Ochescu şi fiu - Iulian Ochescu. Un disc dens, fără nici un moment de respiro, care ne face să aşteptăm cu interes şi nerăbdare următorul său album.

Şuie Paparude: „E suflet în aparat”

O formaţie bucureşteană (pionieră a muzicii electronice autohtone) cu titulatură originală şi cu o muzică la fel de aparte, în care stiluri aparent incompatibile ca breakbeat, dubstep, rock alternativ sau ambient se armonizează, rezultând sonorităţile tipice ale formaţiei. Discul apărut la Cat Music, după aproape trei ani de lucru, conţine 16 piese, majoritatea noi, dar şi

unele deja cunoscute, precum “Cea mai bună zi” sau “Soundcheck”. De data aceasta pe lângă vechii componenţi Michi (Mihai Câmpineanu - compozitorul majorităţii cântecelor) şi Hauteculture (Mihai Dobre) apare un nou solist vocal – Bean (Alexe Marius Andrei).

Lucia Bubulac: „Doi trecători”

A debutat a folkistă apoi ca trecut spre muzica uşoară, participând la numeroase spectacole alături de viitorul soţ – Cătălin Crişan. Profesia de medic şi creşterea copiilor au îndepărtat-o din păcate de muzică, dar iată că după divorţ ne face o minunată surpriză revenind cu acest disc… de debut.

Cunoscută acum multora mai mult ca realizatoare de emisiuni

medicale TV, Lucia convinge încă odată prin calităţile sale interpretative de primă mână, dar surprinde şi prin inspiraţia componistică deosebită, exemplificate de cele 10 cântece (amintim şi că versurile a 8 piese îi aparţin). Pe disc găsim şi un duet cu Felicia Filip – „Ai nevoie de iubire”, un trio inedit cu cei doi copii, Daria şi Raris Crişan, o piesă în italiană şi una în greceşte.

O artistă completă, un disc demn de reţinut şi o iniţiativă fericită a casei de discuri Ovo music, încă odată Ovidiu Komornik dovedindu-se acelaşi statornic suporter al muzicii româneşti de calitate.

Oana Tomoiagă: „Bună ziua, gazdă aleasă!”

La numai 19 ani, frumoasa şi talentata interpretă din Moisei, Maramureş, se mândreşte deja cu al doilea CD, editat în condiţii grafice excepţionale de casa Big Man. Evenimentul de lansare, organizat de Tudor Chiţu, a fost unul spectaculos, cu multe personalităţi care au ţinut să sublinieze înzestrările artistice remarcabile ale solistei: Lupu Rednic, Garofina Şologon, Mona Eftimiu (Antena 2), Gheorghe Gheorghe, Vali Constantinescu (Big Man), Doina Ghiţescu, precum şi colegii care au ţinut să cânte la lansare: Alexandru Brădăţan, surorile Elena şi Viorica Lupu (Chişinău), Maria Bândoi, Valentin Sanfira, Alin Trocan. Interpreta este

absolventă canto popular a Liceului „Dinu Lipatti”, clasa prof. Gavril Prunoiu, care semnează cuvinte elogioase în booklet, alături de etnomuzicologul Eugenia Florea. Ca de obicei Erdal şi Agire Keskin au fost gazde perfecte la restaurantul „Turkoaz”. Pe disc, ca şi în recitalul său, Oana a fost acompaniată de fraţii Daniel (vioară) şi Doruţ (zongoră) Dogaru. Se detaşează titluri cum ar fi „De când am venit pe lume”, „Zis-o mama către mine”, „Codrule pe frunza ta”, „Cine ştie a tropoti”, „Mândră-i pădurea înverzită”. Orchestraţie, sunet şi mixaj: Lica Anghel.

Stela Popescu şi Alexandru Arşinel

Succes în Spania

Oana GEORGESCU

Artiştii Teatrului de Revistă „Constantin Tănase", în frunte cu Stela Popescu, Alexandru Arşinel, Vasile Muraru, Nae Lăzărescu, Cristina Stamate şi Alexandru Lulescu au efectuat recent un turneu în Spania, în cadrul Programului "Români pentru Români" iniţiat împreună cu Primăria Municipiului Bucureşti. Invitaţi de Asociaţia AROVA a Comunităţii Române din Valencia şi cu sprijinul Consulatului Român din Castellon, aceştia au susţinut reprezentaţii ale spectacolului „Revista Revistelor" la Valencia şi la Castellon, unde peste 1.000 de români, dar şi spanioli (!) i-au admirat şi aplaudat minute-n şir. "Revista Revistelor" a inaugurat oficial pe 16 mai Sala SAVOY de pe Calea Victoriei nr.33. Regizat de maestrul Biţu Fălticineanu (scenografia: arh. Theodora Dinulescu, aranjamente muzicale: Dan Dimitriu), acesta este un spectacol în care au fost incluse cele mai reuşite momente artistice selectate de-a lungul anilor din repertoriul Teatrului de Revistă „Constantin Tănase". Spectatorii bucureşteni pot vedea în fiecare săptămână acest spectacol, alături de cele care ţin capetele de afiş ale actualei stagiuni. Deloc întâmplător, „Revista Revistelor" s-a jucat şi într-o seară cu totul specială de sfârşit de noiembrie. Cu ocazia desfăşurării celei de-a XI-a ediţii a Trofeului "MIHAI MAXIMILIAN", iniţiat şi organizat de Fundaţia STELAR a Stelei Popescu şi a lui Alexandru Arşinel, directorul Teatrului de Revistă a ţinut să-l recompenseze şi să sărbătorească astfel cei 60 de ani de carieră a interpretului Nicolae Niţescu, care a susţinut un recital de neuitat.

Smiley

După succesul incontestabil cu *Plec pe Marte*, HaHaHa Production şi CAT Music lansează în premieră pe www.smileyonline.ro videoclipul piesei *Love is for free,* al doilea single extras de pe albumul *Plec pe*

Marte. Regizat de către Iulian Moga, videoclipul piesei înfăţişează povestea de dragoste dintre doi tineri, care pentru a-şi împlini iubirea au nevoie doar de prezenţa celuilalt.

Love is for free (compusă de Smiley, Don Baxter şi Şerban Cazan pentru HaHaHa Production) *prezintă o surpriză*: Featuring-ul cu Pacha Man, reprezentând revenirea acestuia pe scena muzicală. ***Love is for free*** are deja un feedback extraordinar din partea publicului: peste 1 milion de ascultări numai pe canalul oficial de Youtube al HaHaHa Production .

Gabi MATEI

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE EDITURA MUZICALĂ CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL ŞI ÎN COLABORARE CU U.N.M.B.

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Director: Costin ASLAM
Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:
Dan BUCIU, Marta CIESIELSKA, Lavinia COMAN, Grigore CONSTANTINESCU, Norela COSTEA, Mihail COZMEI, Anca FLOREA, Marcel FRANDEŞ, Oana GEORGESCU, Irina HASNAŞ, Alin IONESCU, Doru IONESCU, Madeleine KARACAŞIAN, Florian LUNGU, Carmen MANEA, Doina MOGA, Tatiana OLTEAN, Florin-Silviu URSULESCU

Pentru ediţia electronică vezi: www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x